

Riksdagens protokoll

2010/11:44

Torsdagen den 20 januari

Kl. 14.00 – 16.15

Protokoll
2010/11:44

1 § Avsägelse

Talmannen meddelade att *Erik Bengtzboe* (M) anhållit om entledigande från uppdraget som ersättare för talmannen från och med den 21 januari.

Kammaren biföll denna anhållan.

2 § Anmälan om ny ersättare för talmannen

Talmannen anmälde att *Peder Wachtmeister* (M) skulle tjänstgöra som ersättare för talmannen från och med den 21 januari.

3 § Frågestund

Frågestund

Anf. 1 TALMANNEN:

Jag hälsar statsråden välkomna till dagens frågestund.

Förändringar i sjukförsäkringen

Anf. 2 TOMAS ENEROTH (S):

Herr talman! Effekterna av regeringens misslyckade sjukförsäkringsreform är nog väl kända i denna kammare. Sedan utförsäkringsgarantin trädde i kraft har tusentals människor tvingats lämna sjukförsäkringen och i stället hänvisats till socialbidrag. Vi har sett hur personer med cancer, KOL, ms och andra sjukdomar har kastats ut ur försäkringen – deras ekonomiska trygghet – och hänvisats till Arbetsförmedlingen där en jobbcoach utan resurser eller möjligheter till rehabiliteringsinsatser förtyvlat ska försöka hjälpa dem. Vi har sett hur svårt handikappade hänvisats till socialbidrag när de nollklassats. Vi ser att 40 000 redan har utförsäkrats och att risken är uppenbar för att ytterligare 40 000 kommer att utförsäkras.

Det behövs förändringar på kort sikt och på lång sikt. Min fråga gäller förändringarna på kort sikt. I denna kammare utlovades i december att det ska komma förändringar i närtid för att ta hand om de akuta problemen i sjukförsäkringen – efter nyår eller senast under vårvintern, sade

statsrådet. När regeringens propositionslista kom kunde vi se att det inte kommer några förslag till riksdagen som gör det möjligt att behandla frågan under våren. Talade ni inte sanning i december när ni avslög våra förslag om konkreta förändringar i sjukförsäkringen?

Min konkreta fråga till statsrådet Ulf Kristersson är: När blir det förändringar i sjukförsäkringen så att människor inte kastas ut, utförsäkras, i den omfattning som nu sker?

Anf. 3 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Herr talman! Regeringens framgångsrika sjukförsäkringsreform, som bygger på den analys som vi ärvde från Socialdemokraterna och därefter i mycket bred enighet förädlade och gjorde bättre, och dessutom vågade genomföra, är ett annat sätt att beskriva den grundläggande reform vi har genomfört. Jag noterar att språkbruket hos oppositionen varierar från dag till dag när man ska beskriva vad som varit bra och vad som varit dåligt.

Jag har varit mycket tydlig på den här punkten. Det är i grund och botten en mycket bra reform, men där finns också en del saker som måste bli bättre. Jag har sagt, senast i utskottet och utskottets ledamöter var närvarande, att vi kommer att återkomma under våren med våra förslag till förändringar. Exakt i vilka former – vad som blir särpropositioner, vad som blir förändringar på annat sätt, vad som går in i budgetpropositionen – kommer vi också att återkomma till. Under våren kommer vi med förslag om vad som ska reformeras.

Anf. 4 TOMAS ENEROTH (S):

Herr talman! Tack för svaret! Vi kan tvista om det, men jag tror att statsrådet är tämligen ensam, möjligtvis med undantag av andra regeringskolleger, om att beteckna sjukförsäkringsreformen som framgångsrik. Jag tror att alla de tusentals människor som drabbats av den, alla läkare, alla professionella inom sjukvården som sett effekten av den, alla fackliga organisationer som sett hur medlemmar utestängts från ekonomisk trygghet när de blivit sjuka eller arbetsskadade, alla dessa har en helt annan uppfattning om effekten av den sjukförsäkringsreform som drivits igenom.

Här får vi inte något svar på frågan när förslagen kommer. Om förslagen ska hinna hanteras av riksdagen under riksdagsåret måste de komma senast i mars. Det finns i den propositionslista som regeringen lagt på riksdagens bord inte något förslag om en proposition eller andra förslag på sjukförsäkringsområdet senast i mars.

Min fråga till Ulf Kristersson är därför återigen: Kommer regeringen att snabbt åtgärda detta och komma med förslag, eller tvingas vi åter ta till utskottsinitiativ för att pressa regeringen till att göra förändringar i en dålig sjukförsäkring?

Anf. 5 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Herr talman! Häromdagen hade vi passerat hundra dagars arbete. Det är en viktig tid för att hinna logga in i saker som är svåra och att göra det noggrant. Det är också en viktig tid för då vet man vad som ska göras.

Mitt besked kvarstår: Vi återkommer under våren med våra förslag till förändringar. Det har gällt hela tiden, och det gäller fortsatt. Det kommer inte att förändras på den punkten. Däremot vidhåller jag nog att

hälften så många sjukskrivna och hälften så länge är en enorm framgång. Det förringar dock inte de bekymmer som finns till exempel för nollklassade, vilket i sin tur inte ska förringa det faktum att antalet nollklassade berodde på att det fanns en temporär, tidsbegränsad, förtidspension som var en dålig form och som vi nu har tagit bort.

Saker får konsekvenser. Det ska man vara noga med. Men bara för att man har en dålig grund att börja från ska man inte avstå från att göra nödvändiga förändringar. Det har vi gjort, och nu ser vi att det finns en del problem. Därför återkommer vi och löser de problemen.

Effekten av det svenska biståndet

Anf. 6 JOHNNY MUNKHAMMAR (M):

Herr talman! Jag har en fråga till bistandsministern.

I maj 2009 lämnade regeringen för första gången någonsin en skrivelse till riksdagen om biståndets resultat. Där sägs att det på ett övergripande plan inte går att fastställa några positiva effekter av svenskt bistånd. Det innebär att vi inte vet om några av de hundratals miljarder vi satsat på bistånd i fattiga länder över huvud taget haft någon effekt. Inte heller vet vi om den effekten i så fall varit positiv eller negativ. Samtidigt finns det en omfattande vetenskaplig litteratur som pekar på att bistånd faktiskt har negativa effekter på ett lands institutioner, som är den viktigaste utvecklingsfaktorn.

Vi som är starkt engagerade i att förbättra fattiga människors levnadsvillkor måste göra det som fungerar och absolut undvika det som inte fungerar. Min fråga är därför: Vilka åtgärder avser ministern att vidta till följd av denna insikt om frånvaron av belegg för biståndets positiva effekter för att säkerställa att biståndet inte försämrar möjligheterna för fattiga människor?

Anf. 7 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Herr talman! Ja, det stämmer att vi nu börjat ge en resultatåterkoppling till riksdagen. Det gör vi just för att vi inte bara ska diskutera input utan också se vad vi har för resultat och vad de leder till. Vi kommer även att införa en transparensgaranti i biståndet så att fler ska kunna vara delaktiga i att utvärdera och granska och för att vi ska lära oss mer. Ett sätt att förbättra det svenska biståndet är att vi fokuserar så att vi vet vad det faktiskt leder till. Det skulle jag vilja säga är det största bekymret. Vi har inte tillräcklig samlad kunskap för att kunna dra slutsatser.

Jag vill förändra det svenska biståndet så att det alltmer ska främja just tillväxt och verka mot fattigdom och förtryck eftersom dessa ofta är sammanlänkade. Därför är jag glad för att vi inte bara har ett generöst bistånd i Sverige utan numera också ett ambitiöst bistånd. Därigenom kan vi stötta frihetskämpar i Vitryssland, bidra till att bygga upp institutioner som behövs för att marknadsekonomin ska fungera bättre och stötta människor så att de kan utkräva ansvar. Vi gör också mycket på hälso- och utbildningsområdet, vilket är förutsättningen för att människor ska kunna förbättra sin vardag.

I allt väsentligt är jag stolt över det svenska biståndet, men mycket återstår att göra. Framför allt måste riksdagen bli duktigare på att kräva bättre resultatåterkoppling och också ha förmåga att analysera resultaten.

Anf. 8 JOHNNY MUNKHAMMAR (M):

Herr talman! Jag tackar så mycket för svaret. De reformer som biståndsministern pekar på är viktiga reformer som förbättrar kvaliteten i biståndet. Det är naturligtvis välkommet att ministern särskilt poängterar att riksdagen ska granska biståndets effektivitet tydligare.

Fortfarande adresseras inte den övergripande frågan till fullo, skulle jag vilja påstå. Vi kan fortfarande inte vara säkra på att vi inte gör saker med vårt bistånd som undergräver förutsättningarna för fattiga människor. Ifall någon endaste biståndskrona går till det är det katastrofalt.

Hur ska vi kunna garantera att inte någon del av vårt bistånd försämrar institutionerna och därmed fattiga människors möjligheter?

Anf. 9 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Herr talman! Jag är inte bara stolt över den biståndsreformer som den borgerliga alliansregeringen har gjort, utan jag är också medveten om de risker biståndet verkar i – risk för att det skapar miljöer som underlättar korruption, risk för att det sammanblandas och stöttar regimer.

Det finns en mängd risker och problem som är förknippade med biståndet, men bara för att det är svårt tycker jag inte att vi ska sluta med det. Jag tycker att vi ska reformera det. Tillsammans med andra försöker vi nu ha en internationell reformagenda för mer verkningsfullt och mer resultatorienterat bistånd som också är mer transparent. Det tror jag är ett sätt att visa att vi bryr oss och att vi vill ta vår del av ansvaret för utveckling i hela världen.

Rehabilitering av unga

Anf. 10 GUNVOR G ERICSON (MP):

Herr talman! Jag välkomnar att regeringen nu backar efter Miljöpartiets påpekanden och lovar att ta fram fakta om situationen för de utförsäkrade. Det är välkänt inom folkhälsoforskningen att ekonomisk och social trygghet är hälsofrämjande. Oro för den personliga ekonomin kan försvåra rehabilitering eller möjlighet att delta i utbildning. Att veta hur det går för människor är grunden för att kunna förbättra deras situation.

Sedan 2008, när den nya så kallade rehabkedjan infördes, har antalet unga förtidspensionärer ökat med 5 300 personer. Sjuk- och aktivitetserättning är den enda ersättning i sjukförsäkringen som kan betalas ut till personer som inte hunnit jobba och få sjukpenninggrundande inkomst.

Vilka åtgärder tänker ministern vidta för att unga människor ska få rehabilitering i stället för att förtidspensioneras?

Anf. 11 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Herr talman! Det är i grund och botten två frågeställningar. Jag har inget emot att vi verkar oense om saker och ting, men när man egentligen inte är oense måste man inte heller verka oense. När det gäller återrapporteringen om vad som händer med människor tror jag att det var ett rent missförstånd. Redan i november pekade vi på att detta är en väsentlig fråga. Oron man upplever på grund av bland annat ekonomiska omständigheter när man går från Försäkringskassan till Arbetsförmedlingen är viktig att ta på allvar. Vi skrev i regleringsbrevet till Försäkringskas-

san att det är en viktig sak att återrapportera exakt hur det går för människor i alla tänkbara avseenden. Vart tar de vägen, hur är ekonomin? Det fanns inga konstigheter i detta. Det var bara det att det inte fanns något gammalt uppdrag att återkommande göra detta. Vi kommer att redovisa precis de informationer som kommer fram den vägen.

Den andra frågan, om den dramatiska utvecklingen med unga förtidspensionärer, är egentligen mycket bredare. Det är en mycket större fråga än vad jag lyckas avhandla här på de nio sekunder som är kvar. Jag tycker att det är en otroligt viktig fråga.

Anf. 12 GUNVOR G ERICSON (MP):

Herr talman! Som vi hört tidigare här i dag finns det inte med på propositionslistan att det ska komma några akuta förslag som kan ta tag i problemet. Att unga människor blir sjukpensionärer i allt högre grad är någonting som vi måste se över snabbt för att kunna göra större insatser, så att man slipper detta. Jag hade hoppats att det skulle finnas med förslag om det och att det skulle finnas en ambition från ministern att ta fram konkreta förslag. Jag tror inte att det går att fixa det på en gång, men det borde åtminstone gå att vidta några åtgärder, så att man får livs-inriktad rehabilitering. I dag hänvisas man direkt till förtidspension, till exempel om man har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, vilket jag tycker är oacceptabelt.

När det gäller siffrorna var det faktiskt så att det inte fanns någon statistik senare än april 2010. Det har heller inte efterfrågats, något som vi också hade uppe på utskottet när vi frågade ut Försäkringskassans generaldirektör. Hon säger tydligt att de inte har tagit fram det eftersom det inte är någon som frågar efter det. Det tycker jag är anmärkningsvärt.

Anf. 13 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Herr talman! Nu frågar vi uttryckligen efter detta. Vi vill ha all sådan information. Där fanns ingen skillnad i uppfattning, vill jag påpeka.

Vi har nu ungefär 6 700 nya unga förtidspensionärer per år. Det är de som per definition har aktivitetsersättning, som det heter. Det har gjorts en modern utredning i den frågan, av Adriana Lender. Den pekar på några saker som precis har remissbehandlats. Vi har precis fått remiss-sammanställningen. Där finns möjlighet att återkomma. Det löser bara en del av problematiken, det vill säga det som handlar om förlängd skolgång. Av administrativ dumhet leder vi i Sverige in människor direkt från förlängd skolgång, bland annat från särskolan, rätt in i förtidspension. Den är förvisso inte avsedd att vara för evigt, men i praktiken leder över 50 procent av fallen till en andra omgång. Vi vet att väldigt få går från aktivitetsersättning, det vill säga förtidspension, tillbaka till arbete. Vi har en annan grupp som består av ungefär 1 200 personer som har mycket allvarliga medfödda eller förvärvade utvecklingsstörningar eller andra skador som gör att de har det väldigt svårt.

Det är en stor och komplex fråga. Vi kommer att återkomma till den. Jag har sagt att direkt efter frågan om sjukförsäkringen är unga förtidspensionärer vår högst prioriterade fråga.

Anf. 14 ROLAND UTBULT (KD):

Herr talman! Jag har en fråga till landsbygdsministern. Den handlar om ålfisket, som har stoppats på västkusten. Det har inte stoppats på östkusten, men det finns nu 90 ålfiskare i Bohuslän som står utan arbete och ersättning.

Ålkommittén inom Sveriges Fiskares Riksförbund har vidtagit åtgärder på eget initiativ. Man har minskat fisket tre månader per år, man har höjt minimimåttet på de ålar som fångas och man har lagt ett förslag om hur ålen bäst ska kunna reproduceras, ett förslag som jag tycker är bättre än Fiskeriverkets förslag.

Vilken är landsbygdsministerns uppfattning om att det råder stopp bara på västkusten och att ålfiskarna står utan arbete och ersättning?

Anf. 15 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Låt oss konstatera och vara överens om att den ål som vi har, vill ha och ska ha i vår natur är på gränsen till utrotning. Återvandringen från lekplatsen Sargassohavet är bedömd att vara kanske högst 5 procent av vad den var en gång. Av det skälet har vi i Europeiska unionen enats om en ålåterhämtningsplan, vilket innebär att länder är skyldiga och förpliktade att vidta åtgärder för att stärka det utrotningshotade beståndet.

De direkta besluten är i vårt land överlåtna på myndighetsnivå.

Anf. 16 ROLAND UTBULT (KD):

Herr talman! Som jag sade har ålfiskarna vidtagit en del åtgärder för att göra sin insats. Precis som landsbygdsministern säger är det från Sargassohavet ålen kommer. Men det är också så att det stora problemet finns längre söderut, i Spanien, Portugal och Frankrike, där man tonvis fiskar ål som är cirka två centimeter och skickar den till Kina, där den planteras in för att sedan skickas tillbaka till Europa. Där sker en väldigt stor åtgång. Det är ett rovfiske på ål som vi inte alls har här i Sverige. Jag tycker i det perspektivet att 90 ålfiskare i Bohuslän skulle kunna få hålla på med sitt fiske. Men nu hör jag att landsbygdsministern har haft uppe det här i EU. Jag skulle vilja fråga om du fortsatt vill ta upp frågan inom Europeiska gemenskapen på till exempel ett ministerrådsmöte.

Anf. 17 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Jag rekommenderar dem som har synpunkter på myndighetsbeslut att ta dialogen och diskussionen direkt med berörd myndighet. Vi har den ordningen i vårt land att mycket av de direkta besluten, som ibland är ingripande för människor eller verksamheter, fattas av myndigheter.

Beståndsutvecklingen skiljer sig lite åt. Utan att kunna vara exakt vad gäller siffror vill jag ändå säga att den norra delen av Europa, inkluderande Sverige, är betydligt mer utsatt för minskningen av återvandringen än vad den södra delen av Europa är. Ålåterhämtningsplanen är alltså sådan att den är lite flexibel beroende på beståndsutvecklingen i respektive medlemsstat i Europeiska unionen. Någon medlemsstat har till och

Övergrepp mot barn av dömda pedofiler

Frågestund

Anf. 18 WILLIAM PETZÄLL (SD):

Herr talman! I veckans *Uppdrag granskning* kunde vi alla bevittna hur den svenska rättspsykiatrin hjälpte en man som dömts vid upprepade tillfällen för väldigt grova övergrepp mot barn. Man hjälpte honom att skaffa lägenhet i ett område fullt av barnfamiljer, där pedofilen bodde under sina generösa permissioner. Föräldrarna i området var helt ovetande om mannens bakgrund och hade därför heller inga möjligheter att skydda sina barn. Efter en tid visade det sig att mannen hade begått ett nytt övergrepp mot en flicka.

Det här fallet är långt ifrån unikt i Sverige. Vi har gång på gång kunnat bevittna hur dömda pedofiler släpps ut efter hånfullt låga straff för att sedan kunna begå nya övergrepp. Jag anser att detta är en fråga av allmänpolitisk karaktär, och jag vill därför rikta min fråga till landsbygdsministern: Vilka åtgärder ämnar du vidta i syfte att förebygga och förhindra att fler barn utsätts för den här typen av överfall? Det kan till exempel vara att införa ett offentligt register över dömda pedofiler, så att vi kan ge Sveriges barnfamiljer den där lilla extra tryggheten.

Anf. 19 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Vad beträffar det relaterade enskilda ärendet får jag precis som i det tidigare svaret hänvisa till aktuell myndighet. Det är institution eller myndighet som fattar de beslut som rör enskild, speciellt i det här fallet.

Vad gäller den generella frågeställningen om att kungöra och offentliggöra dömda människors identitet pågår vad jag känner till inget sådant arbete i Regeringskansliet för närvarande.

Anf. 20 WILLIAM PETZÄLL (SD):

Herr talman! Jag får beklaga att något sådant arbete inte finns. I England, där en åttaårig flicka som hette Sarah Payne mördades av en tidigare dömd pedofil, blev det väldigt blandade känslor och många var väldigt upprörda. Detta resulterade i en ny lagstiftning som heter Sarah's Law. Man har haft denna lag på försök i fyra distrikt. Efter utvärdering kan man uppskatta att man har lyckats rädda 60 barn från att våldtas av pedofiler.

Detta är en åtgärd som skulle kunna rädda oskyldiga barn. Nu får vi höra att något sådant arbete över huvud taget inte pågår. Jag tycker att det är oerhört beklagansvärt.

Jag tycker att du, Eskil Erlandsson, ska ta med dig detta till regeringen och försöka trycka på i den här frågan, så att våra barn kan få ett lite tryggare samhälle.

Anf. 21 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Frågan i sig är ett medskick till regeringen. Jag sysslar dagligdags inte med den här typen av frågor, därav mitt svar tidigare.

Sveriges arbete för demokrati i Vitryssland

Anf. 22 ABIR AL-SAHLANI (C):

Herr talman! Som centerpartist och liberal tycker jag att det är viktigt att EU är den goda stormakt det ska vara. Centerpartiet och jag säger att EU har ett ansvar både som demokratisk förebild och som den aktör på världsarenan som omsätter vackra ord till handling.

Jag var valobservatör i Vitryssland nu i december. Jag besökte nio vallokaler. Det jag såg var en välregisserad teaterpjäs som kallades för ett val. Sedan var jag med på torget och såg hur människor blev misshandlade av polisen. Jag fick direkt känslan av det Irak som var under Saddamsregimens tid.

Min fråga går till min liberala kollega, Europaminister Birgitta Ohlsson: Hur kommer vi som svenskar att agera inom EU för att trycka på Vitryssland att säkerställa en demokratisk utveckling?

Anf. 23 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr talman! Jag vill tacka riksdagsledamoten Abir Al-Sahlani för den här frågan. Det är en oerhört viktig fråga.

För 32 dagar sedan, den 19 december, ägde detta val rum. Det var absolut inte demokratiskt på något sätt. Vi såg ett övervåld och hur den politiska brutaliteten var total.

Jag bär i dag i kammaren den vitryska oppositionens knapp. Vi var också flera som demonstrerade i går vid Norrmalmstorg tillsammans med ledare för den vitryska oppositionen.

Nu är det väldigt viktigt att vi går vidare från bara starka ord och tydlig retorik mot diktaturen. Europeiska unionen måste agera tuffare och tydligare på många fronter. Det handlar om att återinföra och bredda sanktioner, som är ett viktigt steg. Det handlar också om reserestriktioner och om att rikta åtgärder mot fler personer i ledarskiktet. Men vi får heller aldrig vika en tum i stödet för den fria oppositionen. Där måste vi vara konsekventa och generösa.

Anf. 24 ABIR AL-SAHLANI (C):

Herr talman! Riksdagens utredningstjänst publicerade 2008 en studie som visade på att i 97 procent av fallen funkar inte isolation, alltså sanktioner. Jag tror dock på politiska sanktioner snarare än sådana som rör handel eller samtal. Utbyte leder självklart till en mer genomgående förändring.

Min fråga är: När vi talar om lite hårdare tag mot Vitryssland som statsapparat, hur kan vi då säkerställa att den vitryska oppositionen eller vanliga vitryska medborgare inte kommer i kläm genom EU:s hårdare åtgärder?

Anf. 25 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr talman! Jag håller helt med om analysen. På samma sätt som vi är tuffa mot regimen ska vi vara väldigt generösa mot det vitryska folket. Det är Lukasjenko som ska straffas, inte folket.

Vi vill öka stödet till olika frihetsaktivister och till oberoende medier. De senaste två dagarna har både utrikesminister Carl Bildt och biståndsmminister Gunilla Carlsson fört samtal med oppositionen på plats, med olika aktivister och också med den svenska biståndsvärlden. Det handlar om att framför allt göra det lättare och billigare för vanliga vitryssar att komma till Europeiska unionen. Jag vet att det i dag kommer att tas beslut och hållas en stor debatt om detta i Europaparlamentet.

Enskilda länder måste ha tydligare bistånd. EU måste ha ett kraftfullare utrikespolitiskt budskap. Också civilsamhället spelar en otroligt viktig roll.

Avslutningsvis: Budskapet måste vara unisont och glasklart. Det är regimen som ska straffas – inte folket, som är värt samma frihet som vi har härinne.

Vargjakten

Anf. 26 JENS HOLM (V):

Herr talman! Jag har en fråga till landsbygdsminister Eskil Erlandsson.

I lördags startade regeringens jakt på 20 vargar. Närmare 7 000 jägare ska skjuta 20 vargar. Det innebär drygt 300 jägare på varje djur. Detta sker trots att vargen är fridlyst i Sverige sedan 1966 och trots att man redan nu får skjuta vargar som skyddsjakt, till exempel om man som lantbrukare känner sig hotad av en varg.

EU:s miljökommissionär har haft en kommunikation med den svenska regeringen inför den här vargjakten. Man har inte velat att regeringen skulle starta den här jakten. Nu säger EU:s miljökommissionär Janez Potočnik att han inte kan göra annat än att inleda ett formellt förfarande mot Sverige. Det kan sluta i EU:s domstol.

Jag vill veta vad regeringen kommer att göra nu. Kan ni blåsa av vargjakten? Det är ju fortfarande några vargar som jagas därute. Vilka andra åtgärder tänker ni vidta, så att vi inte hamnar i domstolen?

Anf. 27 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Regeringen har lämnat en proposition till riksdagen om rovdjursförvaltning. Denna proposition har, om jag minns rätt, i alla sina delar antagits av riksdagens majoritet. Regeringen har att fullfölja det riksdagsbeslut som är fattat, vilket innebär att det är möjligt med jakt – om än en begränsad sådan – på varg i vårt land.

Denna jakt, som är beslutad av myndighet och inte av regeringen, uppgår i år till 20 vargar, helt korrekt, och den kommer, därest myndighet inte sätter stopp för den, att fullföljas.

Anf. 28 JENS HOLM (V):

Herr talman! Detta handlar ju om en icke-selektiv jakt. Man kan alltså skjuta vilka vargar som helst. I år, liksom förra året, är det friska och

genetiskt starka djur som har skjutits. Det handlar om fyra alfadjur. Det är två märkta djur som har skjutits i jakten.

Regeringen säger att man gör detta för att stärka vargstammen. Sedan ska man inplantera nya vargar i Sverige. Tycker inte landsbygdsministern att det känns bakvänt? Först skjuter man en massa djur, sedan ska man inplantera nya djur. Varför inte åtminstone börja i andra ändan?

Anf. 29 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! En viss selektivitet finns beroende på att jakt inte är tillåten i alla delar av landet. Vissa revir är undantagna även om de ligger i ett län där jakt på ett begränsat antal – ett *mycket* begränsat antal – vargar är tillåten.

Det beslut som riksdagen har fattat på förslag av regeringen innebär att vi ska förstärka den genetik som är bevisat dålig i den svenska vargstammen genom införsel, inplantering eller liknande. Det är riksdagens såväl som regeringens bedömning att den här jakten är nödvändig.

Åtgärder mot våldsbejakande islamism

Anf. 30 ROGER HADDAD (FP):

Herr talman! För drygt ett år sedan beställde regeringen en rapport om radikal islamism. Det har varit en serie där man bland annat har tittat på vitmaktmiljön och personer som hoppat av vitmaktmiljön.

Säkerhetspolisen lämnade i december en rapport som slog fast att ungefär 200 personer kan förknippas med så kallade våldsbejakande islamistiska rörelser. Efter det har den första självmordsbombningen inträffat i Sverige. Frågan är väldigt aktuell. Det är viktigt att höra vad regeringen gör med anledning av detta.

Jag vill därför ställa en fråga till EU- och demokratiminister Birgitta Ohlsson. Under sitt besök i Köpenhamn refererade hon bland annat till den verksamhet som Fryshuset i Stockholm har när det gäller Exit och avhoppare från vitmaktmiljön. Frågan är vad regeringen kan göra när det gäller den här gruppen.

Anf. 31 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr talman! Jag vill tacka för en fråga som är väldigt angelägen och som många svenskar diskuterar just nu.

Det var ett fruktansvärt vidrigt terroråd som skedde i Stockholm den 11 december. I slutet av månaden blev också i Danmark två svenska medborgare anklagade för att ha planerat att begå liknande brott. Det är väldigt viktigt att vi har en tydlig politisk linje.

Jag har under hösten besökt Storbritannien, Danmark och Nederländerna. Det är de länder som har kommit längst i verksamheten att motverka både politisk och religiös extremism. Jag besökte i måndags också Fryshuset i Stockholm som ansvarar för Exit.

Sverige är pionjär när det gäller att motverka högerextremism. Exit kom redan 1998. Det jag nu tittar på som demokratiminister är hur vi kan genomföra liknande verksamhet för vänsterextremistiska grupper men också våldsbejakande islamister.

Vi har inte avhoppbarverksamhet på samma sätt på de fronterna. Där spelar inte minst kommunerna en mycket viktig roll.

Prot. 2010/11:44
20 januari

Anf. 32 ROGER HADDAD (FP):

Herr talman! Jag vill tacka statsrådet för svaret. Jag hoppas att statsrådet fortsätter arbetet och att det får ett brett stöd i regeringen.

Jag har läst i tidningen Dagens Samhälle att demokratiministern utgår från att kommunerna har en viktig roll att lokalt förebygga den här typen av extremism.

Min nästa fråga ställer jag inte minst utifrån den bekymmersamma rapport som i höstas kom från Forum för levande historia. Vi ser en ökad intolerans bland ungdomar på gymnasiet mot våra minoriteter men också islam.

Det är därför viktigt vad demokratiministern tillsammans med kommunerna planerar att göra för att bryta dessa attityder som finns i vårt samhälle.

Anf. 33 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr talman! Kommunerna har en stor nyckelroll. I inte minst Danmark jobbar mycket med SSP-modellen för att motverka extremism. Det är en modell som också finns i Malmö med skola, socialtjänst och polis. De har en väldigt viktig roll. Det är där man ofta märker om inte minst en ungdom hamnar i olika våldsbejakande grupper av nynazister eller av religiöst slag.

Jag ämnar ta initiativ till en nationell handlingsplan för att motverka både politisk och religiös extremism. Det är väldigt viktigt att få en sammanhållen bild. När jag besökte Danmark i slutet av december fick jag reda på att det inte bara rörde sig inom olika islamistiska rörelser utan också att vitmaktrörelsen har vuxit sig stark med exempelvis så kallade White Pride på en hel del håll runt om i landet.

Det är viktigt att ta ett helhetsgrepp. Det finns skillnader mellan dessa totalitära grupper men också oerhört många likheter. Det är väldigt viktigt att vi får en handlingsplan på denna front.

Tvångsutvisning av irakier

Anf. 34 YILMAZ KERIMO (S):

Herr talman! Jag skulle vilja ställa en fråga till migrationsministern.

Den irakiska migrationsministern Dendar Najman har inlett en dialog med bland annat Sverige för att uppmana Sverige att inte tvångsutvisa irakier. De ifrågasätter också de svenska myndigheternas tolkning av återtagandeaftalet från 2008.

Under hösten har många institutioner, bland andra Europarådet, Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter och FN:s flyktingorgan, riktat skarp kritik mot Sverige som med tvång skickar irakier, och särskilt kristna, till Irak. Dessa beslut är också helt mot UNHCR:s och andra organisationers bedömningar av rätts säkerheten i Irak.

Trots denna kritik fortsätter utvisningarna till Irak. Tänker statsrådet vidta några åtgärder för att sluta utvisa människor till döden?

Anf. 35 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Herr talman! Låt mig börja med att påpeka det uppenbara. Den svenska regeringen har inte fått några som helst propåer från den irakiska regeringen om att omförhandla eller säga upp det återtagandeavtal som varit i kraft sedan 2008.

Jag vill också korrigera Yilmaz Kerimo när han påstår att vi skulle ha fått kritik från Europeiska domstolen i Strasbourg för de mänskliga rättigheterna. Det är ett totalt felaktigt påstående.

Det är tvärtom så att Europeiska domstolen så sent som för 48 timmar sedan kom med ett utslag där samtliga de irakier som stod i begrepp att utvisas från Sverige och hade ansökt om inhibition fick sina framställningar avslagna av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Den konstaterade därmed att det svenska Migrationsverket, med ledning av de domar av avkunnats från Migrationsöverdomstolen, har hamnat rätt.

Regeringen har inte för avsikt att stoppa det arbete som pågår med återvändande av de människor som har fått avslag på sin asylansökan efter en rättssäker prövning. Vi ger skydd åt de människor som behöver det. Men vi har också rätt att i enlighet med internationella avtal säga nej till dem som inte uppfyller kraven.

Anf. 36 YILMAZ KERIMO (S):

Herr talman! Vi kunde läsa i tidningarna att migrationsministern Dendar Najman själv har uppmanat Sverige att inte skicka människor till Irak i nuläget. Det har tidigare funnits kritik. Därför har man tidigare tillfälligt stoppat avvisningen av inte minst kristna assyrier/syrianer och kaldéer till Irak.

Den 31 oktober dödades 60 personer i en kyrka. Många länder har reagerat. Finland har helt stoppat utvisningar till Iraks centrala delar. Tyskland och andra EU-länder betraktar förföljelse på grund av etnicitet och religiös tillhörighet som ett skäl för att få flyktingstatus.

Trots detta har Sverige fortsatt att utvisa alla till döden utan att vidta några åtgärder för att säkerställa läget i Irak för dessa personer. Tänker ministern trots denna kritik fortfarande inte vidta några åtgärder för att inte skicka dessa människor till döden?

Anf. 37 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Herr talman! Det tål kanske att upprepas att de människor som nu återvänder från Sverige till Irak med tvång är människor som har fått sin sak prövad i svensk domstol. Frågan om deras skyddsbehov baserat på individuella skyddsskäl har avgjorts enligt en rättsprövning där vi har fri bevisprövning och där man har fått anföra precis vad det än månne vara i den asylansökan som man har lämnat in. Det är viktigt att påpeka det. Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna avgjorde att det krävs individuella skäl för att få lov att stanna i Sverige. Det vill jag påpeka i det här sammanhanget.

Jag tycker också att Yilmaz Kerimo ger en mycket svart bild i relation till verkligheten. Det är 5 000 irakier som har lämnat Sverige frivilligt sedan återtagandeavtalet undertecknades 2008 och bara 800 har skickats tillbaka med tvång. Det är viktigt att komma ihåg att Sverige är och förblir det land i Europeiska unionen som har erbjudit flest irakier

Olje- och gasprospektering i Arktis

Frågestund

Anf. 38 MATILDA ERNKRANS (S):

Herr talman! Vi har bara en jord, vår planet. Vi har den till låns en tid. Efter oss kommer nya generationer som också vill andas, leva, verka och bo på vår planet. Min fråga går till den minister som i dag svarar för hela regeringen.

Jag är mycket oroad över att det skandalomsusade brittiska oljebolaget BP nu har vittgående planer på att tillsammans med ett ryskt oljebolag börja leta efter olja och gas i den känsliga havsmiljön i Norra ishavet i Arktis.

Vi har fortfarande bilderna från olyckan i Mexikanska golfen kvar på våra näthinnor. Det kommer att ta år att arbeta med skador från oljeolyckan som inträffade. Det tog månader att stoppa läckan. Det kommer att ta decennier för ekosystemet att hämta sig.

En olycka i Arktis skulle få förödande konsekvenser. En olycka lik den i Mexikanska golfen som BP var ansvarig för skulle här få ännu större konsekvenser. Hur tänker den svenska regeringen agera för att stoppa jakten på olja och gas i Arktis?

Anf. 39 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Jag förutsätter att den här typen av aktiviteter föregås av prövning enligt de internationella avtal och överenskommelser som finns på olika och alla områden i stort och som inkluderar områden som inte "ägs" av någon.

Anf. 40 MATILDA ERNKRANS (S):

Herr talman! Problemet är att det inte finns något sådant avtal när det gäller Arktis. Sverige blir nu ordförandeland i Arktiska rådet och har alla möjligheter att agera för att få till en chans att skydda Arktis på samma sätt som Antarktis är skyddat.

Men den svenska regeringen möter det här med tystnad. Det svar jag får av ansvarig minister, som svarar för hela regeringen här i dag, är beklämmande. Jag hoppas att den svenska regeringen är beredd att agera för att skydda Arktis. Jag tycker att det finns ett ansvar som den svenska regeringen har i och med ordförandeskapet i Arktiska rådet. Man måste ta detta ansvar för människor och miljö.

Jag blir bekymrad eftersom jag vet att vi har en alliansregering som har tillåtit att en gasledning dras genom Östersjön. Vi har svenska isbrytare som hyrs ut av Sjöfartsverket för att hjälpa till med oljeletningen i Arktis. Jag blir bekymrad, för det känns som att oljelobbyn har tumme med den svenska alliansregeringen.

Nu är det dags att agera. Vad tänker den svenska regeringen göra?

Anf. 41 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Då det är på det sätt som ledamoten säger, att Sverige det här året är ordförande i Arktiska rådet, ämnar jag ta upp frågan med den representation vi har där för att se hur vi kan komma fram.

Det svenska biståndet till Vitryssland

Anf. 42 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (M):

Herr talman! Efter valet i Vitryssland, Belarus, förra året i december slocknade de små ljusen av hopp även om förhoppningarna var väldigt små. Det var omfattande valfusk, som vi hörde tidigare, massarresteringar, förhör hos KGB, som det fortfarande heter i Vitryssland, oppositionskandidater i fängelse och husrannsakan hos deras familjer.

Lukasjenko visade sitt rätta ansikte. Vi hörde att EU kommer att agera mot regimen, och det hoppas jag att man gör. Men det vitryska folket behöver allt stöd de kan få från oss när det gäller demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatsprinciper så att dessa också ska kunna finnas i Vitryssland.

Min fråga går till biståndsminister Gunilla Carlsson. Hur är det med det svenska biståndet till Vitryssland, Belarus? Har strategin ändrats efter det som hände i och med katastroferna kring valet och efter valet i Vitryssland?

Anf. 43 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Herr talman! Jag tackar för frågan. Jag tackar också den svenska riksdagen som hade flera valobservatörer på plats. Vi ser nu resultatet av valet i Belarus. Det är icke rättvist genomfört, och det har varit fruktansvärda repressalier mot den demokratiska oppositionen efteråt med bilder som berör alla och som engagerar många i Sverige, där vi har många aktiva.

Partipolitiska organisationer och andra ställer nu samma fråga som ledamoten: Vad händer med det svenska biståndet? Tidigare har det varit inriktat på att på bredden försöka öppna upp Vitryssland och se till att vi kan ha exponering för transition, för mer av frihet, mot förtrycket och se till att det blir en ökad EU-förståelse.

Mycket av detta försvåras nu när diktatorn Lukasjenko har slagit till så pass hårt. Därför måste vi från alliansregeringen fundera på hur den kommande strategin ska se ut. Jag vill att vi fortsätter använda lika mycket pengar – ungefär 100 miljoner kronor. Jag vill att vi kalibrerar dem på så sätt att vi verkligen når demokratiska dissidenter och medier. Men vi ska också ha ingångar till alla de vitryssar som drömmer om någonting annat – om frihet och förändring. Vi ska ha möjlighet att stötta och underbygga en i framtiden möjlig transition. Därför ska vi inte stänga ned allt, utan snarare fundera på hur vi når studenter och universitet och hur vi på bredden når vitryssar som kan vara goda förändringsaktörer.

Anf. 44 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (M):

Herr talman! Jag träffade också flera från oppositionen i går när vi hade ett möte här i riksdagen. De säger till oss: Ni har nyckeln till våra celler! Det handlar alltså om dem som sitter fångna.

Min följdfråga är: Hur ska man kunna garantera att biståndet inte hamnar i fel händer utan i rätta händer? Och finns det beredskap från regeringen om situationen blir ännu värre i Vitryssland för att göra ännu mer när det gäller biståndet till landet?

Anf. 45 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Herr talman! Svaret är ja. Men det finns också en medvetenhet om att biståndet de facto verkar i svåra miljöer – i länder som inte ser ut som Sverige. Här är det nu en ytterligare ansträngning som gör att vi mycket noga arbetar med detta tillsammans med våra partner. Det handlar dels om givarsamordning med våra polska och litauiska vänner, dels om alla de ögon och öron som finns i Sverige och de vitryska oppositionella demokratiska krafter som nu blir våra viktiga partner.

Det finns alltid en risk med biståndet; det kan i vissa former underlätta för diktatorn för regimen. Men vi ska göra vad vi kan. Vi kommer inte, anser jag, i den strategi som vi nu kommer att lägga fram att stänga ned precis allting. Vi måste kunna se hur vi når utanför Minsk och hur vi kanske kan fortsätta jobba med en del lokala organisationer även om det kommer i närheten av den vitryska regimen för att kunna hålla öppet kring miljö- och naturvård, exempelvis.

Det blir en oerhört svår balansgång. Som jag sade till en ledamot tidigare: Jag är glad om vi blir granskade på denna punkt, men jag är också glad för alla de intryck och inspel som vi får så att vi får en samlad svensk samarbetsstrategi för vårt engagemang för den vitryska befolkningen.

Sjukförsäkringen

Anf. 46 EVA-LENA JANSSON (S):

Herr talman! Tidigare i frågestunden har både Gunvor G Ericson och Tomas Eneroth ställt frågor till socialförsäkringsminister Ulf Kristersson. Orsaken till att vi diskuterar dessa frågor är regeringens misslyckande med sjukförsäkringen.

I svaret till både Tomas Eneroth och Gunvor G Ericson pratar socialförsäkringsministern om en bra och framgångsrik försäkring. Han pratar också om att han bara har varit minister i ungefär 100 dagar och att man därav inte har gjort någonting åt denna fråga, som var en av de största frågorna i valrörelsen.

Min fråga till ministern är: Varför agerar man inte? Varför måste man vänta tills man har suttit i kanske ett år innan någonting händer?

Fotamputerade diabetiker, cancersjuka och schizofrena – det är den grupp som nu är långvarigt beroende av socialbidrag och som fylls på när sjuka inte längre får sjukförsäkring. Många av dem som blir utförsäkrade är personer som har varit sjuka och som fortfarande är sjuka.

Jag skulle gärna vilja ha svar på frågan till statsrådet.

Anf. 47 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Herr talman! Med all respekt: Det duger inte riktigt att först måla upp en bild av elände och därefter fråga varför vi inte gör någonting åt det. Det är helt enkelt osant. Vi kan tycka olika om huruvida detta har varit framgångsrikt eller inte. Jag vidhåller att hälften så många som är sjukskrivna hälften så länge är en framgång. Det är 100 000 färre sjukskrivna i dag än 2006. Det är 100 000 färre förtidspensionerade i dag än 2006. Detta är framgångar.

Det är inte problemfritt. Det har jag sagt från dag ett. Jag har pekat på flera väsentliga problem: övergångar mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, de unga förtidspensionerade och ekonomisk oro. Det finns väsentliga frågor. Dem jobbar jag med sedan den första veckan, då jag tillträdde.

Jag har hela tiden sagt att vi avser att återkomma under våren med analys och samlade förslag till de förändringar som vi tror behövs inom ramen – nota bene – för en reform som ligger fast. Det sker inom ramen för att vi inte tänker riva upp de väsentliga förändringar som har lett fram till framgångarna.

Anf. 48 EVA-LENA JANSSON (S):

Herr talman! Vi har ett statsråd som verkar vara ovanligt nöjd med situationen. Det är klart att man kan se att det finns människor som har kommit ur denna situation på ett bra sätt. Men jag försöker peka på de misslyckanden som regeringen har gjort.

Ulf Kristersson och statsminister Reinfeldt använder sig av ord som att det är viktigt att vara ödmjuk och att det är viktigt att vara försiktig när man ska förändra någonting eftersom man har så dålig grund att stå på. Det man genomförde för två år sedan är alltså så dåligt att man inte klarar av att genomföra någon förändring. Då är det tydligen bättre att behålla misstagen.

Jag tycker att det är beklagligt. Vi ser att människor drabbas hårt. Detta får effekter, och det är därför Sveriges Kommuner och Landsting nu utreder hur många av dem som i dag är sjuka och tvingas leva på socialbidrag som nekas sjukersättning.

Herr talman! Jag förväntar mig inte att få något mer svar från Ulf Kristersson, för han är uppenbarligen ganska nöjd med situationen.

Anf. 49 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Herr talman! Det där är en rent felaktigt beskrivning av situationen. Jag vet inte hur jag ska kunna förklara så att du förstår vad jag menar, Eva-Lena Jansson, när jag säger att jag i grund och botten är nöjd med färdriktningen i sjukreformen. Jag är nöjd med att vi har lyckats med en väsentlig svängning och förändring av antalet sjukskrivna i Sverige. Det är en gigantisk framgång som adresserar precis de problem som ni för ett antal år sedan också pekade på men har glömt bort på vägen. Det ligger i den ena vågskålen.

I den andra vågskålen ligger ett antal väsentliga problem, som jag inte någon gång har duckat för och som jag vill medverka till att förändra så att de löses utan att vi river upp allt det som fungerar.

Jag förstår att det här är en nyansrikedom som är svår att få igenom i ett politiskt samtal, men det är exakt detta vi sysslar med just nu. Och

även om det inte går fram i varje nyans kommer vi att fullfölja det arbetet. Vi kommer tillbaka under våren med de förslag som vi tror löser problem utan att vi går tillbaka till ett läge där 73 000 personer förtidspensioneras varje år.

Prot. 2010/11:44
20 januari

Frågestund

Kontrollen av djurfoder

Anf. 50 KEW NORDQVIST (MP):

Herr talman! I Tyskland har man upptäckt dioxin i fodermedel till bland annat fjäderfä och grisar. Det förgiftade fodret har spårats även till Danmark. Det har lett till att tusentals gårdar har stängts ned, vilket har medfört stora bekymmer för många lantbrukare. Vi hade en liknande situation här i Sverige med kadavermjölet som många av oss minns. Det fick stora konsekvenser för många enskilda lantbrukare. Gemensamt för dessa händelser verkar vara foderindustrins jakt efter billiga råvaror. Även enskilda svenska bönder kan lockas att direktimportera billigt foder.

I skenet av dioxinskandalen i den tyska foderindustrin vill jag ställa en fråga till landsbygdsminister Eskil Erlandsson. Föranleder den senaste händelsen i Tyskland regeringen att se över kontrollen av foderindustrin och foderimporten?

Anf. 51 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Vi har system för både kontroll och uppföljning av de fodermedel som används inom landet och som importeras till respektive exporteras från vårt land.

På den fråga som inte ställdes, det vill säga om det här har kommit till vårt land, är svaret från de myndigheter som har ansvaret att följa upp den här typen händelser: Nej, det har det inte.

Anf. 52 KEW NORDQVIST (MP):

Herr talman! Tyska konsumenter väljer bort sitt eget tyska griskött. I Tyskland slaktas ungefär 55 miljoner grisar per år och i Sverige 3 miljoner grisar. Detta sagt för att vi ska få lite proportioner på det hela. Det här köttet exporteras nu till lågt pris, bland annat till Sverige. Här kan det bli råvaror i olika sammansatta charkprodukter som till exempel korv. Då behöver man inte ursprungsmärka. Likaså letar sig köttet ut i restaurangledet. Det här leder till en prispress på svenska slakterier och slår slutligen mot svenska bönder. Det har redan medfört beslut om sänkta avräkningspriser på griskött.

Tycker landsbygdsministern att detta är okej, eller tänker ni skärpa införselkontrollen?

Anf. 53 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Likväl som när det gäller fodermedel som importeras till vårt land är det självklart med en kontroll av livsmedel och ingredienser i livsmedel som importeras till vårt land. De får inte innehålla vissa saker, till exempel dioxin, över de fastställda gränsvärden som finns på det här området och på många andra områden. Jag bedömer att den risk som skulle kunna tänkas uppstå inte kan uppstå eftersom den typen av livs-

medel inte får försäljas, inte ens i Tyskland, och därtill kontrolleras livsmedel om de exporteras till exempel till Sverige.

Vad beträffar märkningsfrågorna är det på det sättet, vilket jag tror att ledamoten väl känner till, att det är fullt tillåtet att märka livsmedel. Det kanske till och med är en fördel för en producent att göra det för att framhäva en regional identitet eller att en produkt är framställd någonstans och har ett ursprung, kanske ned på gårdsnivå. På så sätt kan det kanske vara en konkurrensfördel. Den möjligheten finns, herr talman.

EU:s finansmarknad

Anf. 54 MONICA GREEN (S):

Herr talman! Jag tänker fråga EU-ministern om den oro och den instabilitet på finansmarknaden som finns i EU för närvarande. Bankmarknaden är väldigt instabil. Vi har sett starka ekonomier och ekonomer som uttalat sig och sagt att de här länderna är väldigt starka, och rätt vad det är dyker de för att de har varit aggressiva i sin marknadsföring. Människor har lånat pengar utan att den som har lånat ut har tagit något ansvar. Det gäller utländska banker i Sverige, och det gäller svenska banker i andra länder.

Nu har EU bestämt sig, och vi socialdemokrater är för att vi ska ha mer reglering för att vi ska kunna komma åt den galopperande kapitalismen så att inte den lilla människan kommer i kläm.

Men vad gör EU-ministern? Vad diskuterar hon med sina kolleger ute i Europa för att få en stabilare finansmarknad i EU?

Anf. 55 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr talman! Den fråga som Monica Green lyfter upp nu ligger primärt på finansminister Anders Borg. På de möten som jag deltar i som EU-minister, nämligen det allmänna rådet som förbereder statsministrarnas europeiska råd, diskuterar vi ekonomiska frågor men då på ett mer övergripande plan, exempelvis den mångåriga budgetramen och frågor som rör något som har varit väldigt viktigt nu, nämligen att skapa en stabilitetsmekanism.

Jag skulle vilja koppla det till just Monica Greens fråga. Vi vet att många länder inom Europeiska unionen har befunnit sig i en finansiell kris. Det gäller både länder som har euron som valuta och länder som inte tillhör eurozonen. Det är väldigt viktigt att man skapar ett stabilt EU och en stabil eurozon. Det är något som ligger i Sveriges intresse. Den här skuldkrisen har, om något, illustrerat att vi alla sitter i samma båt. Det som sker i en del länder påverkar också oss i Sverige och Tyskland som har mycket mer stabila ekonomier.

Frågor som har varit uppe har exempelvis handlat om skuldsanering, om att genomföra reformer och om att skapa en mer tillväxtbefrämjande politik.

Anf. 56 MONICA GREEN (S):

Herr talman! Jag tänkte inte på att Birgitta Ohlsson inte har någon egen fråga, utan det är faktiskt så att jag ville att EU-ministern ska diskutera de här frågorna. Det här gäller mycket av framtiden för hela Europa.

Det handlar om hur vi ska kunna samarbeta och reglera en galopperande kapitalistisk ekonomi så att inte den lilla människan, som vanligt, kommer i kläm när banker rasar samman och inte har tagit sitt ansvar. Det gäller såväl utländska banker i Sverige som svenska banker i andra länder.

Vi har alla ett ansvar. Jag tycker att EU-ministern har ett mycket stort ansvar att diskutera med sina kolleger så att vi inte hamnar i samma läge igen utan hjälps åt med att bygga upp stabila instrument. Vi måste ha insyn och regleringsmyndigheter på det här området.

Anf. 57 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr talman! I den svenska regeringen är fördelningen sådan att vi har en finansminister som heter Anders Borg. Vi har också Peter Norman som kanske är den minister som har mest och störst ansvar i de här specifika frågorna.

Den fråga som Monica Green tar upp handlar om ett bredare perspektiv på hur vi ska klara framtida kriser. Därför har vi skapat en stabilitetsmekanism. Sverige deltar inte i den på ett aktivt sätt i och med att vi inte tillhör eurozonen, men samtidigt sitter vi i samma båt. Vi har till exempel varit med och solidariskt stött Irland. Det har också andra länder som inte har euron, som Storbritannien, gjort. En solidaritet över nationsgränserna är oerhört viktigt, och det tror jag att de flesta av oss i denna kammare, oavsett politisk hemvist, kan hålla med om.

Den svenska biståndspolitiken

Anf. 58 FINN BENGTSSON (M):

Herr talman! Biståndsminister Gunilla Carlsson har enligt min mening under den gångna mandatperioden reformerat den svenska biståndspolitiken på ett sätt som visar prov både på fräscht nytänkande och på politiskt mod.

Jag hörde en kort intervju med statsrådet i början av november förra året där statsrådet skisserade riktlinjerna för den svenska biståndsinriktningen under den kommande mandatperioden. Här framkom att Gunilla Carlsson vill ha ett fokus på att stärka kvinnors roll i samhället, och det gäller även barn och ungdomar, och att detta knyts till en så kallad transparensgaranti i biståndet. Det är mycket välkommet.

Min fråga till biståndsministern är: Hur avser biståndsministern mer konkret att genomföra detta i den svenska biståndspolitikens utveckling när vi nu riktar in oss mot nya, viktiga och fokuserade mål?

Anf. 59 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Herr talman! Ledamoten Finn Bengtsson tog upp något som jag tror är viktigt att ifrågasätta lite mer från svensk sida. Ska vi inte fokusera ytterligare för att lära oss vad det är som leder till resultat och hur vi bäst också kan stötta krafter som i dag inte är tillräckligt utnyttjade? Då pratar jag faktiskt om att utnyttja kvinnor i utvecklingsamarbete. Många av jordens kvinnor får inte komma till tals för att bidra till kunskapsspridning och för att bidra som arbetstagare, företagare och entreprenörer. De är förvägrade sina rättigheter. Många dör alldeles för tidigt i barnsäng.

Många får inte tillgång till mediciner, utbildning och mänskliga rättigheter som att rösta och forma sin egen framtid.

Vi måste stötta världens kvinnor bättre. Ett sätt som jag tror på är att fokusera det svenska biståndet på att se det som andra kanske inte har varit inne på tillräckligt mycket. Därför har jag just nämnt kvinnor som en väldigt viktig målgrupp för det svenska biståndet framöver. Det är viktigt att vi börjar tänka så. Vi kan fokusera mer och bli mer tydliga och därmed också utveckla verktygen.

Det är därför jag i början av mandatperioden har slängt ut den här typen av frågeställningar. Jag tror att de fortsatta förändringar som behöver ske också behöver ske i brett samförstånd så att det finns en långsiktighet i detta och ett fortsatt starkt engagemang för utvecklingsfrågor.

Anf. 60 FINN BENGTSSON (M):

Herr talman! Tack, ministern, för ett bra svar!

Jag skulle vilja stanna kvar lite grann vid just mödradödligheten. Unicef konstaterar att risken att dö i barnsäng är ungefär 1 på 17 400 i Sverige medan risken till exempel i Niger är 1 på 7. Man konstaterar vidare att hela 99 procent av all mödradödlighet sker i utvecklingsländer, varav hälften i Afrika. En viktig del av förklaringen är att hälften av kvinnorna i utvecklingsländerna föder sina barn utan assistans av sjukvårdspersonal.

Då är min följdfråga: Arbetar biståndsministern till exempel med socialministern, Socialdepartementet och även Utbildningsdepartementet i fråga om hur svensk förlossningsvård både kan utvecklas och komma biståndsländer till del?

Anf. 61 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Herr talman! Ledamoten Finn Bengtsson har en bakgrund just i hälsosektorn och vet vilket behovet av att kvinnor får vård är. Det främsta skälet till att kvinnor är frånvarande på arbetsmarknaden i utvecklingsländerna är att de har blivit skadade i samband med förlossning och graviditet. Det är en stor produktivitetsförlust, och det är därför vi vill investera mer i kampen mot mödradödlighet och för kvinnors hälsa.

Vi gör det inom ramen för ett arbete som Sida har tagit ansvar för, där Socialdepartementet och mina delar av regeringens verksamhet är delaktiga. Där jobbar vi tillsammans med bland annat RFSU, folk från professionen och forskare för att titta på hur vi kan skärpa Sveriges bistånd på detta område. Vi brukar lite populärt kalla det MDG 5, och det är ett av de åtta utvecklingsmål som FN har satt upp till 2015. Vi har sett att det är någonting som är underfinansierat, och vi behöver utveckla verktygen. Vi ser också att Sverige kan spela en avgörande roll för världens kvinnor med den kunskap som finns i vårt land.

Anf. 62 TALMANNEN:

Därmed är dagens frågestund avslutad. Vi tackar deltagande statsråd och ledamöter.

4 § Godkännande av ett utökat åtagande under Internationella valutafondens modifierade nya lånearrangemang (NAB)

Prot. 2010/11:44
20 januari

Föredrogs
finansutskottets betänkande 2010/11:FiU17
Godkännande av ett utökat åtagande under Internationella valutafondens modifierade nya lånearrangemang (NAB) (framst. 2009/10:RB7).

Talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 10 §.)

5 § Politiska alternativ för främjande av en europeisk avtalsrätt

Föredrogs
civilutskottets utlåtande 2010/11:CU6
Politiska alternativ för främjande av en europeisk avtalsrätt (KOM(2010)348).

Talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 10 §.)

6 § Mot ett europeiskt område för trafiksäkerhet: politiska riktlinjer för trafiksäkerhet 2011–2020

Föredrogs
trafikutskottets utlåtande 2010/11:TU10
Mot ett europeiskt område för trafiksäkerhet: politiska riktlinjer för trafiksäkerhet 2011–2020 (KOM(2010)389).

Talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 10 §.)

7 § Vårdlandsavtal för Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar

*Vårdlandsavtal för
Europeiska centrumet
för förebyggande och
kontroll av sjukdomar*

Föredrogs
socialutskottets betänkande 2010/11:SoU6
Vårdlandsavtal för Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (prop. 2010/11:34).

Anf. 63 ISABELLA JERNBECK (M):

Herr talman! Jag ska kort redogöra för ett av socialutskottets ärenden, och det gäller betänkandet *Vårdlandsavtal för Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar*.

Här föreslås att regeringen godkänner ett så kallat vårdlandsavtal mellan Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar, här kallat ECDC, och Sveriges regering. Enligt detta avtal ska

Prot. 2010/11:44
20 januari

*Värdlandsavtal för
Europeiska centrumet
för förebyggande och
kontroll av sjukdomar*

ECDC och dess personal samt familjemedlemmar åtnjuta immunitet och privilegier i Sverige. I detta ingår även en ändring i lagen om immunitet och privilegier i vissa fall. Ändringen upphäver ett samförståndsavtal som undertecknades redan 2005.

Det europeiska centrumet ECDC har sitt säte i Stockholms län, i Solna stad, och har omkring 300 anställda från olika länder. Det är ett av EU:s expertorgan och bistår medlemsländer med riktlinjer och rådgivning när det gäller att förebygga och hantera smittsamma sjukdomar, svara för riskbedömningar och kunskapsutveckling.

Ett värdlandsavtal ingås regelmässigt mellan en internationell organisation eller en EU-institution och regeringen i det land där de har sitt säte. Exempel på avtalets innehåll är immunitet för personal när det gäller rättsliga förfaranden och deras handlingar i tjänsteutövning. Personalen och deras familjer är också undantagna från bestämmelser om begränsning av invandring och registrering av utlänningar. Vidare finns undantag när det gäller kommunala direkta skatter och statliga skatter.

Är detta då en viktig fråga för Sverige? Jag vill påstå att det är en viktig fråga. Det har funnits ett missnöje bland personalen därför att det är olika regler beroende på vilken institution man arbetar på i olika delar av Europa. Det har till och med funnits diskussioner om att man skulle flytta detta centrum. Därför är det bra att vi nu säkrar Sveriges roll som värdland för den här europeiska institutionen.

Det är också bra att det är ett enigt utskott som ställer sig bakom propositionen och som anser att riksdagen ska anta förslaget till lagändring. Jag yrkar därför bifall till förslaget i betänkandet. Det finns inga motioner.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 10 §.)

*EU:s budgetstöd till
tredjeland i framtiden
och EU:s utvecklings-
politik*

8 § EU:s budgetstöd till tredjeland i framtiden och EU:s utvecklingspolitik

Föredrogs

utrikesutskottets utlåtande 2010/11:UU4

EU:s budgetstöd till tredjeland i framtiden (KOM(2010)586) och

utrikesutskottets utlåtande 2010/11:UU9

EU:s utvecklingspolitik (KOM(2010)629).

Anf. 64 CHRISTIAN HOLM (M):

Herr talman! Utlåtande UU4 handlar om EU:s budgetstöd till tredjeland i framtiden. Från utskottets sida anser vi att det är positivt att EU tar upp den här frågan och identifierar den genom grönböcker. Vi anser också att de grundläggande delarna i EU:s uppfattning om politisk styrning och politisk dialog bör ligga till grund för bedömningarna gällande budgetstöd. Länder som bryter mot de grundläggande principerna bör inte beviljas budgetstöd, enligt utskottets uppfattning. Om ett land som har budgetstöd börjar bryta mot detta bör EU agera.

Det här är ett utlåtande som det råder stor enighet om. Som sagt är det positivt att det tas upp. Sverige har generellt sett en relativt restriktiv syn

på budgetstöd, men det är framför allt viktigt att vi värnar de grundläggande principer som finns.

Med dessa ord vill jag bara yrka bifall till utskottets förslag, som är att lägga ärendet till handlingarna.

Anf. 65 BODIL CEBALLOS (MP):

Herr talman! Det är inte alltid så att jag instämmer i vad Moderaterna säger här i kammaren, men i dag kan jag göra det. Vi är väldigt överens i de här frågorna. Vi har kanske lite olika uppfattningar om hur man sedan går vidare, men just i det här läget är vi överens.

Det som jag tänkte ta upp är lite grann det som Christian Holm var inne på, och det är att man måste ta bort budgetstödet när länder inte uppfyller de krav som vi ställer. Det viktiga är att de medel som vi förmedlar, via oss och via EU, går till utveckling för människorna i dessa länder. Det ska inte vara utveckling bara för de ledande och deras plånböcker.

Det är också viktigt att se till att parlamenten i dessa länder är delaktiga i hur medlen fördelas, för så är inte alltid fallet. Vi ger budgetstöd, och ibland är det regeringarna som har väldigt mycket att säga till om. Parlamentariker vittnar om att de inte vet hur pengarna används. Jag tycker att det är viktigt att vi också har den aspekten med att parlamenten ska vara delaktiga.

När vi talar om budgetstöd och om utveckling över huvud taget har god samhällsstyrning varit en viktig del i det under många år. I grönboken återkommer också detta med den goda samhällsstyrningen. Jag skulle vilja ta upp ett sätt att arbeta som kanske inte är det vanligaste men som är mycket bra i andra länder, och det är genom kommunala partnerskap.

Jag har haft förmånen att följa det kommunala partnerskap som Gävle kommun har med Buffalo City i Sydafrika och har på nära håll sett hur vi har kunnat jobba just med den goda samhällsstyrningen som ledord i vårt arbete. Vi har kunnat visa hur tjänstemän och politiker kan arbeta tillsammans i ett ömsesidigt förtroende, hur man kan ha styrdokument, följa upp etcetera.

Det har varit mycket fruktbart både för människor i Buffalo City, de styrande där, för oss i Gävle, som har lärt oss mycket, och för vår organisation. Det är också ett sätt att minska risken för korruption att ha ett så nära samarbete och hela tiden se vad pengarna används till.

Det vill jag lyfta fram som ett gott exempel och som något som jag hoppas att vi i EU-sammanhang kan jobba med lite oftare än vi gör i dag.

Jag vet att också Holland och Tyskland har kommunala partnerskap. Vi har haft det här i Sverige och hoppas att vi kommer att fortsätta med det.

Sedan har vi en annan fråga. Det handlar om avräkningarna, som Vänsterpartiet och Miljöpartiet har lämnat ett särskilt yttrande om. Jag ska inte orda så mycket om det, eftersom det går att läsa i betänkandet.

Vi har under längre tid klagat på att vi gör stora avräkningar från den svenska biståndsramen till olika ändamål, bland annat för klimatåtgärder. Vi menar att det är något som länderna har åtagit sig att lägga utanför biståndsramen. Den frågan tycker vi att Sverige ska driva på alla nivåer.

Prot. 2010/11:44
20 januari

*EU:s budgetstöd till
tredjeland i framtiden
och EU:s utvecklings-
politik*

Anf. 66 CHRISTER WINBÄCK (FP):

Herr talman! Jag får börja som Bodil Ceballos och säga: Det är inte alltid jag instämmer i vad Miljöpartiet säger, men den här gången håller jag med Bodil i ganska mycket.

Vi behandlar nu EU:s grönbok om budgetstöd till tredjeland. Grönbok innebär en viljeinriktning, där våra åsikter nu har stor möjlighet att lyssnas in. Det är mycket viktigare att försöka göra inspel nu än senare. Jag har några saker som jag känner att jag särskilt vill understryka.

När vi ger budgetstöd ska vi också ha möjlighet att ställa motkrav. Ett samlat grepp inom EU gör att motkraven blir samordnade och stringenta och att enskilda EU-länder kanske inte går vid sidan om med andra krav, så att vi spelar ut varandra kring detta med stöd och krav.

Några krav som känns angelägna är naturligtvis grundläggande demokratiska värden, som måste finnas, och respekt för mänskliga rättigheter eller också att landet på ett seriöst sätt strävar mot de målen. Sanktioner såsom indraget stöd bör inte uteslutas om landet går åt fel håll.

Men än viktigare är att effektivitet måste vara ett viktigt honnörssord. Svaga institutioner och korruption gör att det misshushållas med bistånd. Vi måste sträva efter transparens och tydlighet i mätningar och resultat.

Resultatuppföljning är en av de viktigare sakerna, för att känna att vi får god användning av de pengar som vi satsar gemensamt. Vi konstaterar också i betänkandet att det i många länder finns brist på öppenhet. Men rapporten *Open Budget Survey* nyligen visar också att flera länder har gjort framsteg, en del faktiskt kraftiga sådana. Vi ska försöka se till att flera når den standarden.

Generellt är bistånd och stöd på olika sätt viktigt. Jag känner det angeläget att vi gemensamt strävar efter att ha högt bistånd, att andra länder inom EU också når upp till svensk standard och gärna också att vi sätter ribban ännu högre.

Vi har nu möjlighet att göra goda inspel beträffande grönboken och känna att vi driver frågorna på ett bra sätt. Vi har höga ambitioner i Sverige och ska se till att vi får ännu bättre och högre ambitioner.

Några saker som också är viktiga när vi jobbar med budgetstödet: Inte minst jämställdhet måste nämnas som en viktig fråga. Vi får inte heller missa att driva på för minoriteter av olika slag. För hbt-personer finns det mycket kvar att göra.

Det är bra att man nu i grönboksformat frågar oss vad vi tycker. Jag tycker att vi ska sträva efter ett gott och bra budgetstöd och även bistånd genom att se till att vi får det så effektivt som möjligt genom god uppföljning och tydliga mål.

Anf. 67 KERSTIN LUNDGREN (C):

Herr talman! Det är en gemensam debatt kring två utlåtanden. Jag tycker att det finns skäl att starta i EU:s utvecklingspolitik, för det är ju den frågan och den grönboken som bär den fortsatta diskussionen, när vi pratar om budgetstöd.

Jag vill till att börja med, herr talman, bara göra konstaterandet att vi från utskottets sida har gjort en preliminär subsidiaritetsprövning av de båda grönböckerna och då har kunnat konstatera att utvecklingsbiståndet i och med Lissabonfördraget har fått plats bland EU:s centrala målsättningar. Vi finner därför inte att det finns skäl att avge något särskilt sub-

sidiaritetstyttrande här och nu men kommer naturligtvis att följa den frågan även fortsatt.

Jag tycker också att det finns skäl att understryka att en rättvis och hållbar global utveckling bara kan uppnås om vi får många krafter som strävar åt samma håll. Det har genomsyrat utvecklingsbiståndet efter Parisdeklarationen, där vi försöker att få flera att jobba gemensamt. Naturligtvis är EU som en global, stor aktör central i den delen.

Här finns det, som vi konstaterar, skäl för både EU, kommissionen och oss att försäkra oss om att det finns en samstämmighet inom EU:s arbete när det gäller olika politikområden som faktiskt avgör om vi lyckas nå målen inom EU:s utvecklingspolitik.

Jag trodde att det skulle bli en stor diskussion om biståndsnivåer, eftersom det var en del av det särskilda yttrandet. Men jag konstaterar att EU har markerat sin roll när det gäller åtagandet att uppnå 0,7 procent av bni. Man har ännu inte lyckats, herr talman. Det är viktigt – det understryker vi också – att man lever upp till sina åtaganden i den delen för att kunna fullfölja och skapa styrka i EU:s samlade utvecklingspolitik.

Samstämmigheten som jag berörde är naturligtvis central, inte bara när det gäller biståndsdelen. Det vi lyfter fram – som jag i det särskilda yttrandet noterar att Vänstern och Miljöpartiet synes ha problem med – är de andra drivkrafterna för utveckling: handel, tillväxt, jobb och möjligheter för människor till förändring. Det är här den centrala förutsättningen finns för att vi ska kunna få en hållbar ekonomisk försörjning för människor i hela världen, möjligheter till utveckling.

Jag beklagar naturligtvis, herr talman, att det finns de som uppfattar att tillväxt kan vara ett hot mot fattigdomsbekämpning. Det är ju snarare tvärtom. Tillväxt är en viktig förutsättning för fattigdomsbekämpning. Där ligger naturligtvis det demokratiperspektiv som vi också betonar centralt.

Om det finns en demokratisk utveckling i de länder som vi verkar med kommer också människor att åstadkomma de förändringar som krävs. Det märks inte minst nu när vi ser vad som händer i Tunisien, där människor vill ha en röst med och inte vill ha repressiva regimer. Det ger bilden av möjligheter till utveckling, och inte bara ekonomiskt utan också demokratiskt, får vi hoppas.

Med detta kan jag från min och Centerpartiets sida konstatera att vi, precis som tidigare talare har sagt, är helt eniga i båda fallen.

Självklart yrkar även jag bifall till förslagen i dessa utlåtanden.

Anf. 68 HANS LINDE (V):

Herr talman! Vi har att debattera två olika utlåtanden som berör EU:s biståndspolitik. Vi från Vänsterpartiets sida har ingen reservation. Däremot har vi ett särskilt yttrande tillsammans med Miljöpartiet där vi beskriver delar av vår kritik mot EU:s biståndspolitik men också de olika synsätt som finns hos våra partier och de borgerliga partierna när det gäller synen på bistånd och utvecklingens drivkrafter.

Jag kan rekommendera dem som är intresserade av Vänsterpartiets och Miljöpartiets kritik att läsa det särskilda yttrandet. Det är något som Kerstin Lundgren uppenbarligen inte har lyckats med, eftersom – jag måste ändå få det noterat i protokollet – det inte var många rätt när Ker-

stin Lundgren tidigare i dag, i den här talarstolen, skulle försöka beskriva vad vi har skrivit i vårt särskilda yttrande.

Men det här utlåtandet är faktiskt viktigt, för EU:s biståndspolitik är en viktig fråga. EU är i dag världens största biståndsgivare. 1,25 miljarder kronor från den svenska biståndsbudgeten kommer i år att gå via EU.

Men det här är kanske framför allt en viktig fråga därför att vi ser att EU i dag brottas med många problem och stora utmaningar när det gäller biståndspolitiken. Trots det är EU:s biståndspolitik knappast något som diskuteras i denna kammare.

Vår biståndsminister eller, rättare sagt, den borgerliga minoritetens biståndsminister Gunilla Carlsson, som för bara en liten stund sedan valde att lämna kammaren, pratar gärna om biståndskvalitet och resultatredovisning. Hon använder gärna tid till att kritisera frivilligorganisationer och Sida. Men när det kommer till EU:s bistånd och de stora och uppenbara brister som finns i EU:s biståndspolitik blir det betydligt mer tyst.

Under min tid i riksdagen har jag haft möjligheten och förmånen att besöka flera av de utvecklingsländer i vilka Sverige har eller har haft ett omfattande utvecklingsarbete. Ofta har jag mött en skarp kritik mot just EU:s biståndspolitik. Och i ett globalt perspektiv och i jämförelse med många andra givare framstår EU på biståndsområdet alltför ofta som en trögrörlig koloss utan förmåga att reformera sig och utan förmåga att se människors verklighet. Men det kanske största problemet är att man saknar den politiska viljan att jobba med de kontroversiella och de svåra frågorna inom biståndet.

Vi har sett alltför ofta inom EU:s biståndspolitik hur enskilda konservativa medlemsländer har blockerat viktiga och avgörande satsningar när det kommer till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Det har inneburit att man har kunnat blockera satsningar som skulle ha kunnat bidra till att hbt-personer fick sina mänskliga rättigheter respekterade. Det har inneburit att länder som Malta, Polen och Irland har kunnat blockera satsningar på att ungdomar i utvecklingsländer ska få tillgång till sexualupplysning. Det har handlat om att man har blockerat satsningar som skulle kunna bidra till att fler kvinnor skulle kunna genomgå en graviditet utan att behöva dö.

Men, herr talman, som så ofta när det kommer till bistånd är inte det stora problemet vad som sker ute i fält, även om EU:s biståndspolitik är just kantad av många problem och utmaningar. Det största problemet med EU:s biståndspolitik är trots allt det som beslutas på finansdepartementen i Europa.

Vänsterpartiet ser med stor oro att en lång rad av EU:s medlemsstater inte lever upp till sina åtaganden och sina löften när det kommer till internationellt bistånd. Inom unionen upprättade man ett delmål om att de 15 så kallade gamla medlemsstaterna skulle avsätta 0,56 procent av sin bni till internationellt bistånd till 2010 och att de 12 så kallade nya medlemsstaterna samma år skulle avsätta 0,17 procent av sina budgetar till bistånd. Inget av dessa mål har uppnåtts, kan vi konstatera när vi nu ser 2011 i kalendern.

Nätverket Concord, som samlar 1 600 frivilligorganisationer som arbetar med just utvecklingsfrågor och bistånd, visade dessutom i sin rapport *Lighten the load* att flera medlemsstater, bland annat Italien, Grek-

land och Portugal, fortfarande i hög utsträckning använder sig av bundet bistånd i strid med internationella åtaganden och löften.

Därutöver ser vi att en lång rad av EU:s medlemsstater använder sig av mycket stora avräkningar från sina biståndsbudgetar. Man tar med andra ord pengar från biståndsbudgeten för att använda dessa resurser till helt andra saker än bistånd. Ofta stannar pengar i det egna landet.

Låt mig ge några exempel! Vi kan titta på budgetåret 2008. Då kan vi konstatera att man i Österrike valde att avräkna 52 procent av biståndsbudgeten. Samma år i Slovakien stannade 33 procent av biståndet i det egna landet. I Tyskland var det 26 procent etcetera.

Det här bundna biståndet och de omfattande avräkningarna innebär enorma kvalitetsproblem som vi anser måste uppmärksammas när vi diskuterar EU:s biståndspolitik. Det innebär att mångmiljardbelopp som skulle kunna användas till att bekämpa fattigdom i stället stannar kvar i unionen. Tyvärr kan vi konstatera att på det här området är Sverige långt ifrån ett föregångsland. Tvärtom kan vi faktiskt se, om vi tittar i EU-kretsen, att en rad medlemsstater, bland annat Luxemburg och Irland, har valt att ha en betydligt mer restriktiv syn på avräkningar än den borgerliga regeringen här i Sverige.

Jag är fullt medveten om att den borgerliga minoriteten här i kammaren sällan uppskattar att man pratar om just urholkning av biståndet och om avräkningar. Men vi ska komma ihåg att det inte är kaffepengar vi pratar om i det här sammanhanget när vi pratar om hela unionen. Man ska komma ihåg att 2008 tog EU-länderna 1 miljard euro från biståndet för att finansiera flyktingmottagande inom unionen. Man tog 2 miljarder euro från biståndsbudgeten för att finansiera utländska studenter vid europeiska universitet. Och man tog 5 miljarder euro för att skriva av skulder.

I sammanhanget ska man komma ihåg att en säker förlossning i Afghanistan – det är det land på jorden där det i dag är absolut farligast att bli gravid – kostar 35 kronor. När vi pratar om avräkningar ska vi komma ihåg att det här är belopp som skulle kunna användas till att bekämpa fattigdomen. Det handlar om att se till att fler flickor och barn får utbildning runt om på jorden, att fler ungdomar får tillgång till sexualupplysning och att fler av världens fattiga får hjälp och stöd att lyfta sig upp ur fattigdomen.

Herr talman! Det var en kort sammanfattning av det särskilda yttrande som vi från Vänsterpartiet har lämnat in tillsammans med Miljöpartiet. Men jag vill också få fört till protokollet att jag observerar att det mest biståndsfientliga partiet i denna kammare, Sverigedemokraterna, ett parti som dessutom beskriver sig som EU-kritiker, valde att inte dyka upp på det utskottsmöte där vi slutbehandlade de här frågorna. Man har valt att inte inkomma med några särskilda yttranden eller reservationer, och man har valt att inte ens en gång anmäla sig till den här debatten. Med ett sådant agerande är det svårt att ta Sverigedemokraternas kritik mot både EU och biståndet på något som helst allvar.

(Applåder)

Anf. 69 KERSTIN LUNDGREN (C) replik:

Herr talman! Jo, jag har faktiskt läst det gemensamma särskilda yttrandet, som Vänsterpartiet och Miljöpartiet har skrivit. Där vänder de sig

mot flera delar av de skrivningar som finns i betänkandet om ekonomisk tillväxt och säger att de mer utgår från de borgerliga partiernas ideologiska föreställningar än från fakta och erfarenhet av utvecklingsarbete.

Herr talman! Jag ser att vi talar om samstämmighet. Jag ser att vi talar om hållbar utveckling. Jag ser att vi har granskat utifrån de övergripande teman som vi arbetar med i vårt bistånd. Det handlar om både PGU och fattigdomsbekämpning. Det är diskussioner om klimat, miljö, demokrati och kvinnors möjligheter. Ändå väljer Miljöpartiet och Vänsterpartiet att landa i någon form av försök till pamflettskrivning omkring ekonomisk tillväxt.

För mig, herr talman, är det svårt att se att ett samhälle – det må vara Sverige, Afghanistan, Sudan, Tunisien, Gaza eller varhelst vi är – där ekonomin inte fungerar och tillväxten går bakåt är ett samhälle som förmår bekämpa fattigdom. Jag har inte sett några sådana fakta. Jag har inte sett några tydliga exempel på att det är i ett sådant samhälle som de mänskliga rättigheterna vinner framsteg eller fattigdomen bekämpas. Därför kunde jag inte, herr talman, låta bli att uppmärksamma just den här delen. Jag hör kritiken, men jag ser inte vilka insatser som skulle vara alternativ till ekonomisk framgång.

Anf. 70 HANS LINDE (V) replik:

Herr talman! Säger Kerstin Lundgren att hon har läst vårt särskilda yttrande får jag lita på det, men hon har uppenbarligen inte riktigt förstått vad Vänsterpartiet och Miljöpartiet menar.

Därför är jag glad för det här replikskiftet, för då kan jag ytterligare utveckla hur vi i Vänsterpartiet och Miljöpartiet ser på frågorna om tillväxt kontra fattigdomsbekämpning. Det ger mig möjlighet att utveckla det både för Kerstin Lundgren och för andra som också, mot förmodan, i grunden har missförstått vad vi har skrivit.

Vad vi i Vänsterpartiet och Miljöpartiet har vänt oss mot är den syn som tyvärr finns i dag hos Centerpartiet och övriga borgerliga partier, där man säger att tillväxt per automatik skulle skapa utveckling och leda till fattigdomsbekämpning.

Så ser det inte ut. Titta runt om i världen, Kerstin Lundgren! Vi ser exempel på en lång rad länder med oerhört höga nivåer av tillväxt under en lång tid där det inte leder till utveckling eller fattigdomsbekämpning. Ska vi vara helt ärliga är vårt eget land ett lysande exempel på detta; vi ser nu ganska höga tillväxttal, men vi ser också fortfarande att klyftorna växer.

När det gäller utvecklingsländer skulle jag vilja framhålla Angola – ett av de länder på jordklotet som har haft den absolut högsta ekonomiska tillväxten under en lång rad år, men där vi samtidigt ser att fattigdomen inte minskar, där vi ser att barnadödligheten inte minskar och där vi ser att läs- och skrivkunnigheten i landet inte ökar, detta eftersom eliten i Angola väljer att inte omfördela detta på ett rättvist sätt. Fördelarna och inkomsterna från tillväxten stannar i stället hos ett litet fåtal.

Därför understryker vi från Vänsterpartiets och Miljöpartiets sida att om tillväxt ska leda till fattigdomsbekämpning krävs att man kombinerar en politik för tillväxt med satsningar på välfärden och breda samhällsinvesteringar men kanske framför allt med en politik för omfördelning så

att tillväxtens resurser och de resurser som skapas vid ekonomisk tillväxt kommer alla till del.

Här skiljer vi oss åt. De borgerliga minoritetspartierna i dag ser inte behovet av att kombinera tillväxt med ekonomisk omfördelning, för uttrycket ”ekonomisk omfördelning” lyser med sin frånvaro när de borgerliga partierna pratar om tillväxt.

Anf. 71 KERSTIN LUNDGREN (C) replik:

Herr talman! Jag hörde ”tillväxt kontra fattigdomsbekämpning”. Det är det motsatsförhållandet jag vänder mig emot. Fattigdomsbekämpning kräver nämligen ekonomisk utveckling och tillväxt – men inte bara.

Jag tror måhända att Hans Linde inte har läst betänkandet, för i betänkandet berör vi helheten. Vi pratar om hållbar tillväxt. Vi pratar om demokrati. Vi pratar om självbestämmande och möjligheter för människor. Vi pratar till och med om det som Bodil Ceballos pratade om tidigare, lokala myndigheter.

För mig är detta inte ensidigt. Det är en insikt om att människor måste få välja och fatta sina egna beslut. Detta handlar demokrati om, och det är en viktig del i det vi försöker bygga.

När jag läser betänkandets särskilda yttrande ser jag att man från Vänsterpartiet och Miljöpartiet vänder sig emot tillväxtskrivningarna – om man nu har läst dem rätt eller inte må andra bedöma – men efter att ha sagt att tillväxt inte verkar minska fattigdom avslutar man med att insatser för att bekämpa fattigdom i sig skapar tillväxt.

Man funderar, herr talman, på vilka insatser Vänsterpartiet och Miljöpartiet menar som inte lyfts fram i betänkandet. Vi talar ju om demokrati där människor får möjlighet att själva värdera hur de vill fördela, hur de vill hantera välfärden och vad de vill satsa på.

Det är det som är avgörande, och det är den typen av utveckling vi vill se i alla länder: starka parlament och starka granskningsfunktioner. Det är precis det vi talar om i betänkandet som förmodligen inte lästs av Hans Linde.

Anf. 72 HANS LINDE (V) replik:

Herr talman! Man kan konstatera att svensk biståndspolitik ska utgå från två perspektiv: fattigdomsbekämpning och de fattiga människornas rättigheter. Dessa två perspektiv är i alla fall utgångspunkten för mig som vänsterpartist när jag tittar på utvecklingsfrågor. Hur kan vi bekämpa fattigdomen? Hur kan vi bidra till att stärka fattiga människors mänskliga rättigheter?

Det är det som är utgångspunkten. Men Kerstin Lundgrens utgångspunkt verkar vara att vi ska skapa ekonomisk tillväxt och sedan hitta argument för att det i sin tur ska legitimeras.

Vi lyfter fram att om vi ska lyckas med detta behöver ekonomin växa i många länder, men det måste också kombineras med annat. Tillväxt i sig leder aldrig till att vi minskar fattigdomen eller ökar respekten för mänskliga rättigheter. Det ser vi först när tillväxten kombineras med en lång rad andra åtgärder.

Jag skulle säga att en av de viktigaste åtgärderna är att stödja starka fackliga organisationer och kollektivavtal som ser till att intäkterna och

vinster i företagen i det privata näringslivet omfördelas och kommer fler till del, att de som arbetar på ett företag får ta del av vinsterna.

Detta är inte bara en synpunkt från mig på vänsterkanten i Sveriges riksdag. Jag har även stöd av och kan luta mig mot en omfattande rapport från Världsbanken och IMF som har pekat på behoven av just kollektivavtal.

Det här är ett område där vi skiljer oss åt. Medan vi i Vänsterpartiet under en lång tid har lyft fram vikten av facklig organisering och kollektivavtal som ett sätt att se till att tillväxten kommer fler till del ser vi att den borgerliga regeringen successivt, steg för steg, har dragit ned biståndet till just de organisationer som jobbar runt om i världen med att stärka fackliga rättigheter.

Vi ska komma ihåg och föra till protokollet att en av de frivilligorganisationer som har drabbats av allra störst neddragning under den borgerliga regeringen är LO–TCO Biståndsnämnd, den organisation som arbetar just med att stärka fackföreningar i syd – en nyckelfaktor om vi vill se till att tillväxten också leder till fattigdomsbekämpning.

Anf. 73 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Herr talman! Vi debatterar två utlåtanden som handlar om EU:s utvecklingspolitik respektive EU:s budgetstöd till tredje land. Utgångspunkten är grönböckerna; vi kan kalla dem diskussionsunderlagen för ovana som lyssnar och inte vet vad grönböcker är. Det är ett alltså diskussionsunderlag som skickas ut från kommissionen för att få en debatt i Europaparlamentet men också i alla medlemsländer. Det står också att alla medborgare och organisationer kan skicka in ett svar till kommissionen på hur man ser på dessa frågor, och det är viktigt att uppmana alla att göra det.

EU-kommissionen säger att vi måste hitta bättre sätt att komma till en fattigdomsbekämpning, att genomföra millenniemålen och se till att EU har ett effektivt bistånd. Syftet är att nu tänka framåt: Hur vill vi att biståndet ska se ut i framtiden? Vi måste ju erkänna att många länder under decennier har fått stora biståndsanslag utan att resa sig ur fattigdom. Därför måste vi fundera på vad vi kan göra annorlunda för att få en verklig utveckling.

Kommissionen vill att vi inte bara ska tala i termer av biståndsnivåer utan också om hur biståndet beviljas och hur det används. Att hålla fast vid 1-procentsmålet är något som vi kristdemokrater tycker är av stor vikt, men visst, vi måste fundera på hur vi använder biståndspengarna effektivt.

Bistånd är inte lösningen på ett lands problem, men det ska bidra till att åtgärda orsakerna till fattigdom. Om man läser grönboken för utvecklingspolitik, vilket jag hoppas att Vänstern och Miljöpartiet har gjort, talas det där om att skapa ”en tillväxt till stöd för mänsklig utveckling”. Det sägs att ekonomisk tillväxt ska komma alla till del, minska ojämlikheter, ge arbete med anständiga villkor och förbättra jämställdheten. Det handlar även om hälso- och sjukvården, utbildningssektorn, klimatåtgärder med mera.

Ekonomisk tillväxt är avgörande för utveckling, ökat välstånd och fattigdomsminskning. Tillväxten ska också bidra till social sammanhållning och till att främja mänskliga rättigheter och fred. Jag tycker att det

är ganska tydligt att detta är jätteviktiga värderingar som slås fast i grönboken.

Man kan alltså säga att i tillväxtdiskussionen sätts inte bara fokus på ekonomisk utveckling, utan den sätts i ett större socialt sammanhang med olika mänskliga rättigheter. Därför tycker jag att Vänsterpartiet och Miljöpartiet slår in öppna dörrar med sitt särskilda yttrande.

För att företag ska våga investera i ett land, skriver man också, krävs att det finns en förutsägbarhet, ett öppet regelsystem och ett icke-diskriminerande företagsklimat. Kommissionen föreslår därför att man samlar intressenter från näringsliv och det civila samhällets organisationer för att samverka kring mätbara resultat. Detta är mycket viktigt.

Handelsfrågorna är också ett område som gynnar utveckling på längre sikt. Därför är det viktigt, som man skriver, att fortsätta sänka tullar och handelsstörande subventioner på framför allt jordbruksområdet.

Jag tycker att det är bra att EU här har öppnat upp för en debatt om utvecklingspolitiken. EU är trots allt världens största biståndsgivare. Vi har alltså ett stort ansvar att se till att medborgarnas pengar används på ett ansvarsfullt och effektivt sätt.

Vi vill därför från Sverige lägga till att för kommissionen betona vikten av att utvecklingspolitiken också tar krafttag mot korruption. Vi måste också betona arbetet för demokrati och mänskliga rättigheter mer. Det är jätteviktigt att lyfta fram det. Vi nämner miljön, precis som vi har det som ett av våra biståndstemaområden, miljö och klimat samt jämställdhet och kvinnors utveckling, inklusive sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

EU-parlamentet, kommissionen och Europeiska rådet gjorde 2005 en överenskommelse som kallas *Europeiskt samförstånd om utveckling*. Där har man redan slagit fast att unionens mål för utvecklingssamarbetet är fattigdomsutrotning i samband med hållbar utveckling, bland annat i syfte att uppnå millenniemålen. Där betonas också att EU:s partnerskap och dialog med tredjeländer ska främja gemensamma värderingar. Det är de värderingar som återfinns i Lissabonfördraget: principer om demokrati, rättsstaten, mänskliga rättigheter, respekten för människors värde, jämlikhet, solidaritet samt respekten för principerna i FN:s stadga och i folkrätten. Som kristdemokrat anser jag att de här principerna är helt grundläggande för ett lands förmåga att utvecklas.

En fråga som också är uppe i EU-kommissionen genom en av grönböckerna är det som slogs fast i Parisdeklarationen 2005 om budgetstöd. Det innebär en överföring av finansiella resurser direkt till partnerlandets statskassa. Det förutsätter naturligtvis ett stort mått av ömsesidigt förtroende mellan partnerlandet och givaren. Budgetstöd ses inte heller sällan som ett slags erkännande av partnerlandets politik i stort.

Kommissionens avsikt är enligt den här grönboken att budgetstödet ska användas så selektivt som möjligt och på ett sätt som är effektivt och ger resultat. Det kan vara sådant som tydliga åtaganden, att stärka mänskliga rättigheter, demokrati, att det finns en nationell plan för utveckling och fattigdomsminskning med en demokratisk förankring. Planen ska vara relevant, trovärdig och genomförbar.

Prot. 2010/11:44
20 januari

*EU:s budgetstöd till
tredjeland i framtiden
och EU:s utvecklings-
politik*

Jag tycker att det är viktigt att vi här stöder de värderingar som man lyfter upp i grönboken. Man ska heller inte få del av budgetstöd om man inte kan svara upp med bland annat frågan om mänskliga rättigheter.

Med det, herr talman, skulle jag vilja yrka bifall till förslagen i våra utskottsutlåtanden UU4 och UU9.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 10 §.)

9 § Sidas stöd för kapacitetsutveckling

Föredrogs
utrikesutskottets betänkande 2010/11:UU5
Sidas stöd för kapacitetsutveckling (redog. 2009/10:RRS12).

Anf. 74 CHRISTIAN HOLM (M):

Herr talman! Det här är ett ärende som behandlar Sidas stöd för kapacitetsutveckling. Även det här ärendet är ett ärende där det finns ett brett samförstånd och en bred enighet i utrikesutskottet om än det kan finnas nyanser när det gäller hur vi vill uppnå olika delar. Kring själva grundprincipen finns det ändå en enighet.

Vi har en bred enighet i utskottet, även om vi också har olika uppfattningar i fråga om att arbeta för ökad effektivitet i vårt utvecklingssamarbete. Vi understryker i det vi skriver betydelsen av det lokala ägarskapet och att vårt bistånd blir mer styrt av efterfrågan. Det är också ett led i att säkerställa effektiviteten i biståndet och en resultatstyrning för att tydliggöra och systematisera den uppföljning som vi vill ha av de uppställda målen.

Det är också ett ärende där vi betonar vikten av att försöka anpassa sig och ställa sig bakom Parisdeklarationens olika principer. Vi fortsätter därför att anpassa vårt bistånd efter mottagarländernas prioriteringar.

Vi tycker att det är bra att Sida har kommit i gång med det här arbetet. Det sker, både inom Sida och i regleringsbrev, hela tiden förändringar och förbättringar på området.

Med de här orden vill jag i det här ärendet yrka på samma sätt som i det förra, bifall till utskottets förslag, som är att lägga ärendet till handlingarna.

Anf. 75 BODIL CEBALLOS (MP):

Herr talman! Jag var väldigt kortfattad i debatten om det förra betänkandet av solidaritet med föregående talare som jag vet ska försöka hinna hem under kvällen. Jag blir kanske inte lika kortfattad i det här ärendet.

Det har stormat mycket hårt kring Sida under ett par års tid. I det här betänkandet kan man tydligt se lite grann av vad det är som har varit orsaken till att Sida inte har kunnat uppfylla det som regeringen har krävt. Det är inte bara Sidas fel.

Betänkandet, som heter *Sidas stöd för kapacitetsutveckling*, grundar sig på Riksrevisionens synpunkter. Man har riktat kritik både mot Sida och mot regeringen och kommit med rekommendationer till båda parter.

Vi ser att det inte är lätt att göra rätt. Det har saknats tydliga direktiv från regeringens sida om vad det är som Sida egentligen ska uppnå. Regeringen har också i sin resultatskrivelse till oss, kan vi läsa i betänkandet, använt skrivningar som har uppvisat brister, trots att Sida har påvisat det. Det är ju allvarligt om regeringen berättar något för oss som faktiskt inte riktigt stämmer, när de redan har fått veta det i förväg.

I den storm som har varit kring Sida upplever jag att Sida har tappat fotfästet. Bland annat har det varit väldigt många omorganisationer. Man gör en omorganisation och den hinner inte sätta sig förrän man gör nästa. Många människor har fått lämna sina arbetsplatser och många kommer att få lämna sina arbetsplatser. Det är klart att det är en stor omställningsprocedur. Det här har gått väldigt fort, och organisationen hinner naturligtvis inte sätta sig. Det har på något sätt blivit som katten på rätan, rätan på repet. Det får ju en följd i väldigt många olika led. Vi har regeringen som ger uppdrag till Utrikesdepartementet, som ger uppdrag till Sida, som ger uppdrag till ramorganisationerna, som ger uppdrag till sina medlemsorganisationer att bete sig på ett visst sätt.

Riktlinjerna har dragit ut på tiden. De kommer väldigt nära den tidpunkt när exempelvis medlemsorganisationerna ska söka anslag. Då är det faktiskt väldigt svårt att anpassa sig till nya riktlinjer och samtidigt klara av de redovisningskrav som ställs.

Jag tycker att det är bra att vi har fått den här rapporten från Riksrevisionen. Vi har ju mött Riksrevisionen, regeringsrepresentanter och företrädare för både UD och Sida som talat om vad man ska göra utifrån den kritik och de rekommendationer som Riksrevisionen har gett. Det är väldigt bra att man har börjat arbeta med de problem och brister som Riksrevisionen har uppmärksammat. I dagsläget är det bara att nöja sig med det. Okej, man gör ett arbete för att komma i fas med rekommendationerna. Det gäller både regeringen och Sida naturligtvis.

Vi ska ändå tänka på den bild som det har gett medborgarna när det stormar så kring den myndighet som sköter biståndet, som ju omfattar många miljarder i Sverige. Det här ger minskad legitimitet åt biståndet i medborgarnas ögon. Vi är ju ytterst deras uppdragsgivare. Vi måste stå bakom vår myndighet. Vi ska rätta till de brister som finns och de ska naturligtvis följa Riksrevisionens rekommendationer, men det gäller också regeringen.

Anf. 76 CHRISTER WINBÄCK (FP):

Herr talman! Jag ska fatta mig mycket kort. Jag börjar med att naturligtvis yrka bifall till förslaget i betänkandet.

Vi kan konstatera, som har sagts i talarstolen, att Riksrevisionen har granskat Sida och att det har gett upphov till många synpunkter. En del av kritiken handlar om Sidas oförmåga att omsätta kunskap i konkreta metoder som avspglas i vad man ger och hur man mäter insatser som utförs.

En del av kritiken har också riktats mot regeringen. Det ska vi inte sticka under stol med. Det innebär naturligtvis att regeringen med de omorganisationer och de planer som ligger framöver också har tagit fasta på den kritik som har framkommit och strävar efter att se till att uppdraget blir tydligare.

Det är också viktigt att komma ihåg att man med den kunskap och kompetens som finns på Sida ser till att den tydliga koppling som ska finnas mellan förväntade resultat och genomförda aktiviteter blir bra. Här har det funnits, som Riksrevisionen påpekar, avgörande brister i Sidas beslutsunderlag.

Det är viktigt och angeläget att man inför olika insatser ser till att man gör en analys av ett utgångsläge, ser till att man vet var man står, ser till att man också under tiden på ett systematiskt sätt belyser och utvärderar de insatser som görs så att det blir en god utvärdering och ett bra lärande för framtiden så att inte gamla misstag upprepas.

Med detta vill jag återigen yrka bifall till förslaget i betänkandet.

Anf. 77 KERSTIN LUNDGREN (C):

Herr talman! Det är medborgarna som är våra uppdragsgivare, och det är medborgarna som vi ska lyssna på och framför allt stå tillsammans med. Det gäller naturligtvis mot våra myndigheter och för vår del även när det gäller granskningen av regeringens arbete. Det är också ett viktigt ansvar vi har för medborgarnas räkning.

Det är bra att vi har fått dessa handlingar. Det är inte första gången vi ser Riksrevisionens handlingar som berör dessa frågor i riksdagen. Vi måste se på den typen av granskningsrapporter som ett viktigt redskap för oss att följa utvecklingen och korrigera där så krävs. Precis som vi sade i förra ärendet handlar det om att alla parlament behöver den typen av seende som en del i arbetet med granskning och uppföljning.

Vi måste också acceptera att det kommer att gå snett ibland. Det må gälla ute i fält med biståndsinsatser, för Sida, för regeringen eller till och med i den här kammaren. Det är mänskligt att fela. Det sämsta vore att vi inte handlade av rädsla för att det kan bli fel.

En del av det här, som jag har haft anledning att följa under ett antal år, också närmare än från utskottshorisont, handlar om att det har skett en stor förändring av biståndet. Det har skett en stor förändring när det gäller fokusering, med en övergång till färre länder, till tematiskt upplägg, ett nytt sätt att styra biståndet och ett nytt sätt att följa upp biståndet med nya krav. Det är klart att det här händer inte i ett tomt rum.

En del av våra samtal i utskottet, herr talman, har visat på övergångsproblem mellan de gamla reglerna som fortfarande levde i vissa sammanhang och nya regler som var på gång in samtidigt. Därmed jobbade man med flera olika styrsystem och kravmodeller. Det är naturligtvis en del av det som framkommer i det här betänkandet.

Herr talman! Jag tycker att det finns skäl att lyfta fram de signaler som kom fram när vi mötte representanter från regeringens sida, nämligen att det verkar hoppfullt, att man börjar hitta fast mark och få ordning på styrsystemen. Det låter bra. Det är naturligtvis också viktigt som en del i att Sverige gör rätt när vi pratar om att stötta kapacitet i andra länder. Det är naturligtvis oerhört viktigt att klara av om vi ska tala om good governance, bra samhällsstyrning och möjligheten för andra parlament att agera granskande, värderande och beslutande – precis som vi tycker att vi ska kunna göra i en demokrati.

Herr talman! Med detta yrkar jag bifall till förslaget att lägga redogörelsen till handlingarna.

Anf. 78 HANS LINDE (V):

Herr talman! Jag instämmer mycket i det som Bodil Ceballos har sagt tidigare. Jag vill också få fört till protokollet att det är lite märkligt att höra de borgerliga företrädarna bara prata om den kritik som har riktats mot Sida. Så är det inte.

Riksrevisionen har granskat bistånd som går till kapacitetsutveckling, det vill säga granskat både Sida och regeringens riktlinjer. Man riktar också hård kritik mot regeringen. Ett uns av självkritik borde vi ändå få höra från de borgerliga företrädarna i denna diskussion. I fyra år har vi haft en borgerlig biståndsminister som gång på gång har pratat effektivitet och resultatredovisning, som gång på gång har kritiserat Sida och frivilligorganisationerna. Men uppenbarligen har Gunilla Carlsson inte gjort sin egen hemläxa. I betänkandet påtalas stora brister även när det gäller regeringens arbete i fråga om kapacitetsutveckling.

Vi har från Vänsterpartiets sida valt att inte inkomma med några reservationer eller särskilda yttranden i det här fallet, men vi följer så klart den fortsatta utvecklingen på området. Vi kommer att följa regeringen stenhårt när det gäller dessa frågor och se till att regeringen lyssnar på Riksrevisionen och vidtar åtgärder utifrån den tydliga kritik som har inkommit.

(forts. 11 §)

Prot. 2010/11:44
20 januari

*Sidas stöd för
kapacitetsutveckling*

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 15.56 på förslag av talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 16.00 då votering skulle äga rum.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 16.00.

10 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde

FiU17 Godkännande av ett utökat åtagande under Internationella valutafondens modifierade nya lånearrangemang (NAB)

Kammaren biföll utskottets förslag.

CU6 Politiska alternativ för främjande av en europeisk avtalsrätt

Kammaren biföll utskottets förslag.

Utskottets utlåtande lades till handlingarna.

TU10 Mot ett europeiskt område för trafiksäkerhet: politiska riktlinjer för trafiksäkerhet 2011–2020

Kammaren biföll utskottets förslag.

Utskottets utlåtande lades till handlingarna.

SoU6 Vårdlandsavtal för Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar

Kammaren biföll utskottets förslag.

UU4 EU:s budgetstöd till tredjeländ i framtiden

Kammaren biföll utskottets förslag.

Utskottets utlåtande lades till handlingarna.

UU9 EU:s utvecklingspolitik

Kammaren biföll utskottets förslag.

Utskottets utlåtande lades till handlingarna.

11 § (forts. från 9 §) Sidas stöd för kapacitetsutveckling (forts. UU5)

Anf. 79 CHRISTIAN HOLM (M) replik:

Fru talman! Nu blir det nog lite lustigt för dem som har kommit in och möjligtvis lyssnar på debatten efter att Hans höll sitt anförande. Det framkom där att det funnits kritik mot Sida i vissa lägen, men att vi hade varit försiktiga med kritiken mot regeringen. Det har funnits kritik i båda riktningarna. Det man kan konstatera är att det också har föranlett åtgärder på båda sidor.

Jag vill bara förtydliga att de riktlinjer för samarbetsstrategier som nu ligger uppfyller Riksrevisionens rekommendationer. Det var egentligen bara det jag ville kommentera i det här inlägget.

Anf. 80 HANS LINDE (V) replik:

Fru talman! Det är klart att det är glädjande att man har vidtagit åtgärder, att man har lyssnat till och tagit till sig den skarpa kritiken från Riksrevisionen. Vi från oppositionen kommer självklart att fortsätta följa de här frågorna och se till att det här inte bara blir läpparnas bekännelse.

Det är trots allt lite märkligt, och det var en av mina poänger i mitt huvudanförande, för det här är ju inte första gången som utrikesutskottet diskuterar kritik från Riksrevisionen mot bistånd. Jag minns hur det lät i den svenska debatten och i denna talarstol när Riksrevisionen hade granskat 15 projekt som hade drivits av frivilligorganisationer. Då stod man på barrikaderna och pratade om korruptiv röra, att det var High Chaparall i biståndet, och man slog ned på frivilligorganisationerna med en ofta ganska hätsk retorik.

Nu har Riksrevisionen igen granskat biståndet och funnit brister. Men den här gången är det regeringen som har brustit. Hur låter det då? Jo, man har vidtagit åtgärder. Problemet är löst. Det är inte så farligt det här.

Jag vill trots allt understryka denna skillnad i retorik från den borgerliga sidan beroende på om det är frivilligorganisationer som kritiseras eller om det är den egna regeringen. Det är inte trovärdigt och hållbart i längden att göra skillnad på det sättet.

Anf. 81 CHRISTIAN HOLM (M) replik:

Fru talman! Jag hävdar att det är både rimligt och trovärdigt. När den tidigare kritiken framkom var det inte ett nedslag mot frivilligorganisationerna, Hans Linde, utan det var en kritik för att Sida saknade de in-

strument som krävdes för att kunna se huruvida de pengar som hade getts till frivilligorganisationerna användes på rätt sätt eller inte. För en riksdagsmajoritet som tycker att det är oerhört viktigt att biståndspengarna används på ett effektivt och korrekt sätt och att de hamnar på rätt ställe är det självklart oerhört viktigt att man kan följa pengarna.

Det har gjorts förändringar, och självklart kan säkert även vi göra förbättringar. Som sagt följer nu riktlinjerna Riksrevisionens samarbetsstrategier. Vi har antagit en samarbetsstrategi för Rwanda, och samarbetsstrategier för Mali och Burkina Faso beräknas komma under pågående månad. Det sker hela tiden ett arbete för att stärka upp och se till att svenska skattebetalares pengar som används till bistånd kan försvaras gentemot skattebetalarna i Sverige, men inte minst gentemot alla de människor hos vilka våra bistånd landar, så att de får ut mesta möjliga av de pengar som vi betalar ut. Det kommer vi inte att avvika någonting från, utan vi ställer fortsatt starkt krav på effektivitet och på att pengarna används på bästa sätt, men också på att svenska myndigheter, självklart, kan följa vart varje krona går.

Anf. 82 HANS LINDE (V) replik:

Fru talman! Vänsterpartiet är ett parti som till skillnad från Moderaterna är biståndsvänner. Vi vill ha ett högt bistånd av hög kvalitet, och det ska ligga på minst 1 procent. Men vi är inte vänner av biståndet för att vi ska fylla olika kolumner i en budgettabell. Vi är det framför allt därför att vi tror och vill att biståndet ska göra skillnad ute i fält. Vi ser behoven och att biståndet gör skillnad. Därför är vi också självklart vänner av ett bistånd av hög kvalitet. Därför har vi aldrig tvekat att uppmärksamma eller kritisera brister i biståndet, oavsett om det har handlat om brister ute i fält, hos frivilligorganisationer, hos multilaterala organisationer, som vi gjorde när vi diskuterade EU:s biståndspolitik, eller när vi, för den delen, diskuterar vad som sker här i Sverige när det gäller avräkningar och liknande.

Varje åtgärd som gör att biståndets kvalitet ökar välkomnas så klart från Vänsterpartiets sida, men jag ser trots allt en skillnad i retoriken. Nu försöker man från Moderaternas sida skriva om historien här och säger: Det var egentligen aldrig en kritik mot frivilligorganisationerna.

Jag tycker att Christian Holm ska åka ut till de ramorganisationer och frivilligorganisationer som vi har i det här landet och prata med de människor som ideellt har engagerat sig för en bättre värld och höra om de delar den verklighetsuppfattningen. Jag tror att Christian Holm får leta oerhört länge innan han hittar någon biståndsarbetare i de svenska frivilligorganisationerna som inte upplever att den borgerliga regeringen har bedrivit en fullkomlig och fullskalig hetsjakt på frivilligorganisationerna under de senaste åren.

Vi kan se en tydlig skillnad i retorik när det kommer till kritik från Riksrevisionen mot den egna regeringen jämfört med frivilligorganisationerna. Det haltar, och det skapar en brist på trovärdighet i det engagemang som man pratar om och säger att man har bistånd av hög kvalitet.

Anf. 83 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Fru talman! I tider av ett alltmer ambitiöst bistånd för fattigdomsbekämpning behöver också effektiviteten förstärkas på ett tydligt sätt.

Sida har gjort och gör mycket för att förändra sitt arbetssätt, men regeringens styrning av myndigheten måste också förbättras och nå upp till omvärldens krav – inte minst genom att ta till vara den kritik som framkommer från olika bedömare.

En del av denna kritik har framförts utifrån den rapport som Riksrevisionen har gjort om det stöd som Sida ger till kapacitetsutveckling i länder som får programstöd och regeringens styrning av detta stöd. Rapporten riktar kritik dels mot Sida självt, dels mot regeringen och dess styrning. Jag kommer främst att fokusera på kritiken som riktas mot regeringen och dess styrning av myndigheten.

Utgångspunkten för ett effektivt bistånd är Parisdeklarationen som antogs 2005. Genom deklarationen åtar sig samarbetsländerna och mottagarländerna ett större ansvar för sin egen utveckling genom ekonomiska och politiska reformer, och biståndsgivarna lovar att förändra attityder och metoder för att anpassa sitt bistånd bättre till varje enskilt samarbetsland.

Tyvärr var det först 2009 som regeringen i sitt regleringsbrev till Sida slog fast Parisdeklarationens betydelse. Det måste vi erkänna. Det var också först detta år som regeringen i regleringsbrevet angav tydliga mål för biståndseffektivitet.

Det finns all anledning att ta till sig den kritik som Riksrevisionen framför i detta avseende.

Riksrevisionen hävdar också att det inte alltid finns en tydlig koppling mellan förhållandena i enskilda länder och de bedömningar som har gjorts i samarbetsstrategierna. Man vill även att regeringen utvecklar riktlinjerna till dessa samarbetsstrategier.

Som svar på denna kritik vill jag lyfta fram det beslut som togs i somras om nya riktlinjer för samarbetsstrategier för det bilaterala utvecklingssamarbetet. I dessa riktlinjer förtydligas också hur Sida ska genomföra kapacitetsutvecklingsinsatser.

I Riksrevisionens rapport uppmanas också regeringen att utveckla sin styrning av Sida i förhållande till Parisdeklarationen. Även detta har regeringen uppmärksammat i det regleringsbrev som togs i december förra året. I det framgår att Sida ska följa upp Riksrevisionens rekommendationer om kapacitetsutveckling. Vidare sägs att Sida ska redovisa resultat vad gäller genomförandet av Parisdeklarationen genom en analys av de förändringar och den måluppfyllelse som skett sedan deklarationen antogs för sex år sedan.

Regleringsbrevet är således ett tydligt tecken på att vi kristdemokrater tillsammans med allianskollegerna tar Riksrevisionens kritik på allvar och gör något åt det.

Det gäller även den fjärde punkten där Riksrevisionen riktar kritik mot regeringen, nämligen behovet av en oberoende erfarenhetsredovisning av biståndet genom svenska myndigheter. Inom detta område finns i dag Sadev, Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingsarbete, som genomfört utvärderingen *Svenska myndigheter som genomförare av Sidafinansierade insatser – en utvärdering av organisering, styrning och stöd*. I denna rapport tas bland annat upp risken för målkonflikt mellan Parisdeklarationens mål om ett obundet bistånd och användandet av svenska statliga myndigheter i biståndsarbete.

Begreppet obundet bistånd syftar till att stärka samarbetsländernas roll, bland annat genom att använda deras egna administrativa system och genom att undvika parallella strukturer när biståndet genomförs och genom att biståndsflödet anpassas till de nationella prioriteringar som finns i samarbetsländerna, det vill säga de länder som tar emot biståndet.

Detta kan alltså ställas mot tanken att svenska myndigheter ska engageras i biståndsarbetet. För att lösa detta krävs en tydlighet i vad som ska vara myndighetens roll i detta arbete och att riktlinjer sätts upp så att Parisdeklarationens principer om samarbetsländernas ägarskap och ansvar för biståndet verkligen efterlevs. Sidas ledning spelar här en viktig roll, inte minst när det gäller vägledning i frågor som dessa till myndigheternas handläggare.

Det kan noteras att det även pågår en utvärdering av implementeringen av Parisdeklarationens principer på OECD-nivå. Denna utvärdering planeras vara klar och presenteras vid OECD/DAC:s möte i Sydkorea i slutet av november i år.

Sammanfattningsvis finns det stora utmaningar för den svenska biståndspolitiken. Det är därför mycket glädjande att det nu tas krafttag från regeringens sida för att få till stånd ett bistånd som på allvar lever upp till de effektivitetskrav som Parisdeklarationen ställer upp.

Jag yrkar bifall till utskottets förslag i betänkandet.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 26 januari.)

12 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställdes

den 19 januari

2010/11:147 Pensionssystemet för scenkonsten

av *Isak From* (S)

till statsrådet Peter Norman (M)

den 20 januari

2010/11:148 Höjt straff för sexköp

av *Lena Olsson* (V)

till justitieminister Beatrice Ask (M)

2010/11:149 Task Force 3-10

av *Jonas Sjöstedt* (V)

till försvarsminister Sten Tolgfors (M)

2010/11:150 Romernas situation i Sverige och EU

av *Amineh Kakabaveh* (V)

till statsrådet Erik Ullenhag (FP)

2010/11:151 Vårdnadsbidraget

av *Wiwi-Anne Johansson* (V)

till socialminister Göran Hägglund (KD)

2010/11:152 Inrättande av ett offentligt register för dömda pedofiler
av *Kent Ekeröth* (SD)
till justitieminister *Beatrice Ask* (M)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 25 januari.

13 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 19 januari

2010/11:228 Skatteuppgifter från USA

av *Veronica Palm* (S)
till finansminister *Anders Borg* (M)

2010/11:229 Partistöd

av *Peter Hultqvist* (S)
till statsrådet *Birgitta Ohlsson* (FP)

2010/11:230 Trafikverket i Borlänge

av *Peter Hultqvist* (S)
till statsrådet *Catharina Elmsäter-Svärd* (M)

2010/11:231 Kvällsstudier och åtgärder inom fas 3

av *Johan Andersson* (S)
till arbetsmarknadsminister *Hillevi Engström* (M)

2010/11:232 Arbetsmarknadsläget i Skåne

av *Anders Karlsson* (S)
till arbetsmarknadsminister *Hillevi Engström* (M)

2010/11:233 Möjlighet att som gränspendlare upprätthålla politiska uppdrag

av *Gunilla Svantorp* (S)
till statsrådet *Ewa Björling* (M)

2010/11:234 Kvaliteten i yrkesprogrammen

av *Maria Stenberg* (S)
till utbildningsminister *Jan Björklund* (FP)

2010/11:235 Fond för ekonomiskt stöd vid kris

av *Gunnar Sandberg* (S)
till statsrådet *Stefan Attefall* (KD)

2010/11:236 Inträde och medlemskap i a-kassa

av *Gunilla Svantorp* (S)
till arbetsmarknadsminister *Hillevi Engström* (M)

den 20 januari

Prot. 2010/11:44
20 januari

2010/11:237 Avsaknad av kontrolluppgifter från USA

av *Jacob Johnson* (V)

till finansminister *Anders Borg* (M)

2010/11:238 Arica

av *Jonas Sjöstedt* (V)

till miljöminister *Andreas Carlgren* (C)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 25 januari.

14 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 19 januari

2010/11:212 Åtgärder för att utjämna skillnader i hälsa

av *Gunvor G Ericson* (MP)

till statsrådet *Maria Larsson* (KD)

2010/11:214 Sälen–Trysil Airport

av *Peter Hultqvist* (S)

till statsrådet *Catharina Elmsäter-Svärd* (M)

2010/11:215 Säker försäljning av receptfria läkemedel

av *Roza Güclü Hedin* (S)

till socialminister *Göran Hägglund* (KD)

2010/11:217 Uppehållstillstånd för personer som inte kan utvisas

av *Christina Høj Larsen* (V)

till statsrådet *Tobias Billström* (M)

2010/11:219 Kvicksilverexport

av *Jonas Eriksson* (MP)

till miljöminister *Andreas Carlgren* (C)

2010/11:221 Alkohol i handelsavtal

av *Hans Linde* (V)

till statsrådet *Ewa Björling* (M)

2010/11:223 Småviltsjakt på renbetesfjäll

av *Per Åsling* (C)

till landsbygdsminister *Eskil Erlandsson* (C)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 25 januari.

Prot. 2010/11:44
20 januari

15 § Kammaren åtskildes kl. 16.15.

Förhandlingarna leddes
av talmannen från sammanträdet början till ajourneringen kl. 15.56 och
av tredje vice talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

KARI HASSELBERG

/Eva-Lena Ekman

1 § Avsägelse	1
2 § Anmälan om ny ersättare för talmannen	1
3 § Frågestund	1
Anf. 1 TALMANNEN.....	1
<i>Förändringar i sjukförsäkringen</i>	<i>1</i>
Anf. 2 TOMAS ENEROTH (S)	1
Anf. 3 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M).....	2
Anf. 4 TOMAS ENEROTH (S)	2
Anf. 5 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M).....	2
<i>Effekten av det svenska biståndet</i>	<i>3</i>
Anf. 6 JOHNNY MUNKHAMMAR (M)	3
Anf. 7 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M).....	3
Anf. 8 JOHNNY MUNKHAMMAR (M)	4
Anf. 9 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M).....	4
<i>Rehabilitering av unga</i>	<i>4</i>
Anf. 10 GUNVOR G ERICSON (MP).....	4
Anf. 11 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M).....	4
Anf. 12 GUNVOR G ERICSON (MP).....	5
Anf. 13 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M).....	5
<i>Ålfisket</i>	<i>6</i>
Anf. 14 ROLAND UTBULT (KD).....	6
Anf. 15 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	6
Anf. 16 ROLAND UTBULT (KD).....	6
Anf. 17 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	6
<i>Övergripping mot barn av dömda pedofiler</i>	<i>7</i>
Anf. 18 WILLIAM PETZÄLL (SD)	7
Anf. 19 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	7
Anf. 20 WILLIAM PETZÄLL (SD)	7
Anf. 21 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	7
<i>Sveriges arbete för demokrati i Vitryssland</i>	<i>8</i>
Anf. 22 ABIR AL-SAHLANI (C).....	8
Anf. 23 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	8
Anf. 24 ABIR AL-SAHLANI (C).....	8
Anf. 25 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	9
<i>Vargjakten</i>	<i>9</i>
Anf. 26 JENS HOLM (V)	9
Anf. 27 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	9
Anf. 28 JENS HOLM (V)	9
Anf. 29 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	10
<i>Åtgärder mot våldsbejakande islamism</i>	<i>10</i>
Anf. 30 ROGER HADDAD (FP).....	10
Anf. 31 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	10
Anf. 32 ROGER HADDAD (FP).....	11
Anf. 33 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	11
<i>Tvångsutvisning av irakier</i>	<i>11</i>

Anf. 34 YILMAZ KERIMO (S)	11
Anf. 35 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	12
Anf. 36 YILMAZ KERIMO (S)	12
Anf. 37 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	12
<i>Olje- och gasprospektering i Arktis</i>	13
Anf. 38 MATILDA ERNKRANS (S)	13
Anf. 39 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	13
Anf. 40 MATILDA ERNKRANS (S)	13
Anf. 41 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	14
<i>Det svenska biståndet till Vitryssland</i>	14
Anf. 42 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (M)	14
Anf. 43 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	14
Anf. 44 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (M)	15
Anf. 45 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	15
<i>Sjukförsäkringen</i>	15
Anf. 46 EVA-LENA JANSSON (S)	15
Anf. 47 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	16
Anf. 48 EVA-LENA JANSSON (S)	16
Anf. 49 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	16
<i>Kontrollen av djurfoder</i>	17
Anf. 50 KEW NORDQVIST (MP)	17
Anf. 51 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	17
Anf. 52 KEW NORDQVIST (MP)	17
Anf. 53 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	17
<i>EU:s finansmarknad</i>	18
Anf. 54 MONICA GREEN (S)	18
Anf. 55 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	18
Anf. 56 MONICA GREEN (S)	18
Anf. 57 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	19
<i>Den svenska biståndspolitik</i>	19
Anf. 58 FINN BENGTSSON (M)	19
Anf. 59 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	19
Anf. 60 FINN BENGTSSON (M)	20
Anf. 61 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	20
Anf. 62 TALMANNEN	20
4 § Godkännande av ett utökat åtagande under Internationella valutafondens modifierade nya lånearrangemang (NAB)	21
Finansutskottets betänkande 2010/11:FiU17	21
(Beslut fattades under 10 §.)	21
5 § Politiska alternativ för främjande av en europeisk avtalsrätt	21
Civilutskottets utlåtande 2010/11:CU6	21
(Beslut fattades under 10 §.)	21
6 § Mot ett europeiskt område för trafiksäkerhet: politiska riktlinjer för trafiksäkerhet 2011–2020	21
Trafikutskottets utlåtande 2010/11:TU10	21
(Beslut fattades under 10 §.)	21

7 § Världlandsavtal för Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar	21
Socialutskottets betänkande 2010/11:SoU6	21
Anf. 63 ISABELLA JERNBECK (M)	21
(Beslut fattades under 10 §.)	22
8 § EU:s budgetstöd till tredjeland i framtiden och EU:s utvecklingspolitik	22
Utrikesutskottets utlåtande 2010/11:UU4	22
Utrikesutskottets utlåtande 2010/11:UU9	22
Anf. 64 CHRISTIAN HOLM (M)	22
Anf. 65 BODIL CEBALLOS (MP)	23
Anf. 66 CHRISTER WINBÄCK (FP)	24
Anf. 67 KERSTIN LUNDGREN (C)	24
Anf. 68 HANS LINDE (V)	25
Anf. 69 KERSTIN LUNDGREN (C) replik	27
Anf. 70 HANS LINDE (V) replik	28
Anf. 71 KERSTIN LUNDGREN (C) replik	29
Anf. 72 HANS LINDE (V) replik	29
Anf. 73 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	30
(Beslut fattades under 10 §.)	32
9 § Sidas stöd för kapacitetsutveckling	32
Utrikesutskottets betänkande 2010/11:UU5	32
Anf. 74 CHRISTIAN HOLM (M)	32
Anf. 75 BODIL CEBALLOS (MP)	32
Anf. 76 CHRISTER WINBÄCK (FP)	33
Anf. 77 KERSTIN LUNDGREN (C)	34
Anf. 78 HANS LINDE (V)	34
(forts. 11 §)	35
Ajournering	35
Återupptagna förhandlingar	35
10 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde	35
FiU17 Godkännande av ett utökat åtagande under Internationella valutafondens modifierade nya lånearrangemang (NAB)	35
CU6 Politiska alternativ för främjande av en europeisk avtalsrätt	35
TU10 Mot ett europeiskt område för trafiksäkerhet: politiska riktlinjer för trafiksäkerhet 2011–2020	35
SoU6 Världlandsavtal för Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar	35
UU4 EU:s budgetstöd till tredjeland i framtiden	36
UU9 EU:s utvecklingspolitik	36
11 § (forts. från 9 §) Sidas stöd för kapacitetsutveckling (forts. UU5)	36
Anf. 79 CHRISTIAN HOLM (M) replik	36
Anf. 80 HANS LINDE (V) replik	36
Anf. 81 CHRISTIAN HOLM (M) replik	36

Anf. 82 HANS LINDE (V) replik	37
Anf. 83 DÉSIÉE PETHRUS (KD)	37
(Beslut skulle fattas den 26 januari.)	39
12 § Anmälan om interpellationer	39
13 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	40
14 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	41
15 § Kammaren åtskildes kl. 16.15.	42

Tryck: Elanders, Vällingby 2011